

**ΒΑΡΤΣΙΛΑ ΕΛΛΑΣ
ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**

Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

31 Δεκεμβρίου 2016

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Περιεχόμενα	
I. Έκθεση Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου	3
II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης	7
III. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	8
IV. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	9
V. Κατάσταση Ταμειακών Ροών	10
A. Πληροφορίες για την Εταιρεία	11
B. Βάση κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	11
Γ. Βασικές λογιστικές πολιτικές	12
Δ. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων	31
1. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	31
2. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	32
3. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	33
4. Αποθέματα	33
5. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	34
6. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών	34
7. Μετοχικό Κεφάλαιο	34
8. Αποθεματικά	34
9. Παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από την υπηρεσία	35
10. Προβλέψεις	36
11. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις	37
12. Υποχρέωση φόρου εισοδήματος	38
13. Πωλήσεις	38
14. Κόστος Πωληθέντων, Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης	39
15. Λοιπά έσοδα	39
16. Λοιπά έξοδα	40
17. Φόρος εισοδήματος	40
18. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	41
19. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις	46
20. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα	46
21. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης	51
VI. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή	

I. Έκθεση Διαχείρισεως του Διοικητικού Συμβουλίου

ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΒΑΡΤΣΙΛΑ ΕΛΛΑΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Κύριοι μέτοχοι,

Σύμφωνα με το άρθρο 43α παράγραφος 3 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει έως σήμερα, υποβάλλουμε συνημμένα στη Γενική Συνέλευσή σας τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της ΒΑΡΤΣΙΛΑ ΕΛΛΑΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Εταιρεία») για τη χρήση από 1/1/2016 έως 31/12/2016 με τις παρατηρήσεις μας πάνω σε αυτές και παρακαλούμε να τις εγκρίνετε.

1. Εξέλιξη των εργασιών της Εταιρείας

Ο Κύκλος Εργασιών της κλεισμένης χρήσεως ανήλθε σε ΕΥΡΩ 29.138.712 έναντι ΕΥΡΩ 28.153.840 της προηγούμενης χρήσης δηλαδή σημείωσε αύξηση κατά ΕΥΡΩ 984.872 ή σε ποσοστό 3.5% περίπου. Επίσης, τα καθαρά κέρδη της χρήσης, προ φόρων, ανήλθαν σε ΕΥΡΩ 5.270.618 έναντι κερδών της προηγούμενης χρήσης ΕΥΡΩ 6.472.437. Η πτώση οφείλεται στην αλλαγή του ποσοστού κέρδους των συμβολαίων συντήρησης μηχανών πλοίων με ναυτιλιακές εταιρείες οι οποίες μεταφέρουν υδροποιημένο φυσικό αέριο (LNG). Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι η κλειόμενη χρήση 1/1-31/12/2016 υπήρξε κερδοφόρα. Γενικά, η πορεία της Εταιρείας, σε σχέση με την γενικότερη οικονομική κατάσταση, κρίνεται ικανοποιητική.

2. Χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας

Η πραγματική χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας είναι ικανοποιητική και πρέπει να θεωρείται ότι ανταποκρίνεται στην εμφανιζόμενη εικόνα της Χρηματοοικονομικής Θέσης της κλεισμένης χρήσεως.

ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ

(α) Οικονομικής Διαρθρώσεως:	<u>2016</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
1. <u>Κυκλοφορούν ενεργητικό</u> Σύνολο ενεργητικού	<u>12.882.033</u> 15.046.521	85,61%	90,40%
2. <u>Ίδια κεφάλαια</u> Σύνολο υποχρεώσεων	<u>7.193.500</u> 7.853.021	91,60%	117,44%
3. <u>Ίδια κεφάλαια</u> Ενσωμ.περ.στοιχεία	<u>7.193.500</u> 935.395	669,03%	1067,08%
4. <u>Κυκλοφορούν ενεργητικό</u> Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	<u>12.882.033</u> 6.742.876	91,05%	133,60%
5. <u>Κεφάλαιο κινήσεως</u> Κυκλοφορούν Ενεργητικό	<u>6.139.157</u> 12.882.034	47,65%	63,99%
(β) Αποδόσεως και Αποδοτικότητας:			
6. <u>Καθαρά αποτ/τα χρήσ.προ φόρων</u> Πωλήσεις αποθεμ.& υπηρεσιών	<u>5.270.618</u> 29.138.712	18,09%	22,99%
7. <u>Καθ. αποτ/τα χρησ.προ φόρων</u> Κυκλοφορούν Ενεργητικό	<u>5.270.618</u> 12.882.034	40,91%	51,16%
8. <u>Μικτά αποτελέσματα</u> Πωλήσεις αποθ.& υπηρεσιών	<u>8.447.271</u> 29.138.712	28,99%	34,34%
9. <u>Πωλήσεις αποθ.& υπηρεσιών</u> Ίδια κεφάλαια	<u>29.138.712</u> 7.193.500	305,07%	232,91%

3. Προβλεπόμενη πορεία της Εταιρείας

Όπως προκύπτει από την μέχρι τώρα πορεία των εργασιών της Εταιρείας η επόμενη χρήση θα είναι κερδοφόρα. Τον Ιανουάριο του 2017, υπεγράφησαν πενταετή συμβόλαια συντήρησης για 21 πλοία της εταιρείας MARAN τα οποία θα αποφέρουν σημαντική αύξηση των πωλήσεών μας για τα επόμενα έτη και με ικανοποιητικό κέρδος.

4. Κατεχόμενα από την επιχείρηση χρεόγραφα

Δεν υπάρχουν.

5. Ακίνητα της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν. Η Εταιρεία ενοικιάζει τα γραφεία της καθώς και γραφεία για το συνεργείο στην Μάνδρα Αττικής.

6. Σημαντικές ζημιές της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν ζημιές προηγούμενων χρήσεων ούτε προβλέπονται ζημιές για την επόμενη χρήση.

7. Υποκαταστήματα

Η Εταιρεία διατηρεί υποκατάστημα στην Μάνδρα Αττικής όπου είναι εγκατεστημένο το συνεργείο της Εταιρείας.

8. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αντιμετωπίζει η Εταιρεία αφορούν την οικονομική αβεβαιότητα, εξαιτίας της πολιτικής κατάστασης που βρίσκεται η χώρα τα τελευταία χρόνια, τον κίνδυνο μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα καθώς και τον πιστωτικό κίνδυνο. Η Εταιρεία συνεχίζει κανονικά τις εμπορικές δραστηριότητες χωρίς καμία σημαντική αλλαγή έχοντας την άμεση υποστήριξη της μητρικής εταιρείας.

Οι κίνδυνοι παρουσιάζονται αναλυτικότερα στη παράγραφο 20 « Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα»

9. Δραστηριότητα στον τομέα Έρευνας και Ανάπτυξης

Δεν υπάρχει τοπικά ,εκτελείται κεντρικά από την μητέρα Εταιρεία.

10. Πληροφορίες που αναφέρονται στην απόκτηση ιδίων μετοχών

Δεν υπάρχουν.

11. Χρήση χρηματοπιστωτικών μέσων που είναι ουσιαστικής σημασίας για τον Ισολογισμό.

Δεν υπάρχουν.

12. Άλλα σημαντικά γεγονότα

- Οι φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές για τις χρήσεις που έληξαν έως και την 31 Δεκεμβρίου 2010. Σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τις χρήσεις 2011 , 2012 ,2013,2014 και 2015, σύμφωνα με το άρθρο 82 παρ.5 του Ν.2238/94 για τις χρήσεις έως και το 2013 και το άρθρο 65 Α του Ν.4174/2013 για τις χρήσεις 2014 και 2015, εκδόθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή πιστοποιητικό χωρίς επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα που ορίζει ο νόμος, ενώ για την τρέχουσα χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης από τον νόμιμο ελεγκτή. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του Φορολογικού Ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις, η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Κατά συνέπεια οι φορολογικές υποχρεώσεις για τη χρήση αυτή δεν έχουν καταστεί οριστικές.

- Κατά την διάρκεια της χρήσης, η Εταιρεία πραγματοποίησε διανομή μερισμάτων ΕΥΡΩ 5.000.000 μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.
Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της χρήσης 2016 που θα πραγματοποιηθεί την 10 Ιουνίου 2017 την διανομή μερίσματος ΕΥΡΩ 5.840.000.
- Από τη λήξη της κλεισμένης χρήσεως 31 Δεκεμβρίου 2016 μέχρι την ημέρα συντάξεως της παρούσας εκθέσεως δεν συνέβησαν άλλα σημαντικά γεγονότα που θα έπρεπε να αναφερθούν εδώ και όλη η πορεία των εργασιών της Εταιρείας συνεχίζει ομαλά.

Μοσχάτο, 26 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.

ΜΕΛΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

BEGUE SERGE CLAUDE
του GILBERT

ANDERSON LARS ANDERS
του RUBÉN

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
του ΓΕΩΡΓΙΟΥ

II. Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	31/12/2016	31/12/2015
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μακροπρόθεσμο Ενεργητικό			
Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	1	935.395	792.514
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	2	1.147.148	616.757
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	3	81.944	93.320
Σύνολο Μακροπρόθεσμου Ενεργητικού		2.164.487	1.502.591
Κυκλοφορούντα Ενεργητικό			
Αποθέματα	4	227.540	354.715
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	5	8.818.351	10.473.878
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6	3.836.143	3.326.025
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		12.882.034	14.154.618
Σύνολο Ενεργητικού		15.046.521	15.657.209
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	7	58.690	58.690
Τακτικό αποθεματικό	8	23.222	23.222
Υπόλοιπο κερδών (ζημιών) εις νέον		7.111.588	8.374.873
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		7.193.500	8.456.785
Υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από την υπηρεσία	9	473.122	504.031
Προβλέψεις	10	637.023	637.023
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		1.110.145	1.141.054
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	11	4.157.847	3.596.834
Λοιπές Προβλέψεις	11	2.454.394	858.401
Υποχρέωση φόρου εισοδήματος	12	130.636	1.604.135
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		6.742.876	6.059.370
Σύνολο Υποχρεώσεων		7.853.021	7.200.424
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		15.046.521	15.657.209

Οι σημειώσεις των σελίδων 11 έως 51 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

III. Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος
(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Σημείωση	31/12/2016	31/12/2015
Πωλήσεις	13	29.138.712	28.153.840
Κόστος πωληθέντων	14	(20.691.441)	(18.484.547)
Μικτό κέρδος		8.447.271	9.669.293
Έξοδα διοίκησης	14	(1.894.705)	(1.658.046)
Έξοδα διάθεσης	14	(1.309.181)	(1.550.448)
Λοιπά έσοδα	15	85.330	48.739
Λοιπά έξοδα	16	(46.319)	(13.934)
Λειτουργικά κέρδη/(ζημιές)		5.282.396	6.495.604
Χρηματοοικονομικά έσοδα		16.244	843
Χρηματοοικονομικά έξοδα		(28.022)	(24.010)
Καθαρά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα		(11.778)	(23.167)
Κέρδη/(Ζημιά) προ φόρων		5.270.618	6.472.437
Φόρος εισοδήματος	17	(1.588.764)	(1.970.433)
Κέρδη/(Ζημιές) μετά από φόρους		3.681.853	4.502.004
Λοιπά συνολικά έσοδα:			
Στοιχεία που δεν θα μετακλιθούν μελλοντικά στα αποτελέσματα			
Αναλογιστικά κέρδη/(ζημιές)	9	77.270	44.231
Αναβαλλόμενος φόρος	2	(22.408)	(12.827)
Λοιπά συνολικά έσοδα		54.862	31.404
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα (έξοδα) μετά από φόρους		3.736.715	4.533.408

Οι σημειώσεις των σελίδων 11 έως 51 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

IV. Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	Μετοχικό κεφάλαιο (σημ. 7)	Τακτικό αποθεματικό (σημ. 8)	Υπόλοιπο κερδών (ζημιών) εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2015	58.690	23.222	4.341.465	4.423.377
Επίδραση στα αποτελέσματα				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	4.502.004	4.502.004
Αναλογιστικά κέρδη	-	-	44.231	44.231
Αναβαλλόμενος φόρος	-	-	(12.827)	(12.827)
	-	-	4.533.408	4.533.408
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απευθείας στην καθαρή θέση				
Μερίσματα χρήσης	-	-	(500.000)	(500.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2015	58.690	23.222	8.374.873	8.456.785
	Μετοχικό κεφάλαιο (σημ. 7)	Τακτικό αποθεματικό (σημ. 8)	Υπόλοιπο κερδών (ζημιών) εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου 2016	58.690	23.222	8.374.873	8.456.785
Επίδραση στα αποτελέσματα				
Κέρδη χρήσεως μετά από φόρους	-	-	3.681.853	3.681.853
Αναλογιστικά κέρδη	-	-	77.270	77.270
Αναβαλλόμενος φόρος	-	-	(22.408)	(22.408)
	-	-	3.736.715	3.736.715
Συναλλαγές με μετόχους καταχωρημένες απευθείας στην καθαρή θέση				
Μερίσματα χρήσης	-	-	(5.000.000)	(5.000.000)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2016	58.690	23.222	7.111.588	7.193.500

Οι σημειώσεις των σελίδων 11 έως 51 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

V. Κατάσταση Ταμειακών Ροών

(Ποσά σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

	31/12/2016	31/12/2015
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη μετά από φόρους	3.681.853	4.502.004
<u>Προσαρμογές για:</u>		
Αποσβέσεις	101.158	77.805
Πρόβλεψη για πεπταλωμένα και βραδέως κινούμενα αποθέματα	48.250	11.668
Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(78.678)	(37.323)
Λοιπές προβλέψεις	22.517	(728.305)
Προβλέψεις για δεδουλευμένες υποχρεώσεις σε πελάτες	1.595.993	650.976
Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	11.778	23.167
Έξοδα από παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από την υπηρεσία	51.391	37.526
Φόρος εισοδήματος	1.588.764	1.970.433
	7.023.027	6.507.951
Μεταβολές σε:		
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	11.376	(21.443)
Αποθέματα	78.925	(248.773)
Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις	1.734.390	(4.125.620)
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	538.436	1.183.487
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	9.386.154	3.295.602
Τόκοι πληρωθέντες	(18.244)	(24.010)
Φόρος εισοδήματος καταβληθείς	(3.613.753)	(421.488)
Καθαρές Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	5.754.156	2.850.104
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές παγίων στοιχείων	(244.039)	(132.936)
Εισπραχθέντες τόκοι	-	843
Καθαρές Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(244.039)	(132.093)
Μερίσματα πληρωθέντα	(5.000.000)	(500.000)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(5.000.000)	(500.000)
Καθαρή αύξηση (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	510.118	2.218.011
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 1η Ιανουαρίου	3.326.025	1.108.012
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.836.143</u>	<u>3.326.025</u>

SK

Οι σημειώσεις των σελίδων 11 έως 51 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

A. Πληροφορίες για την Εταιρεία

Οι παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιλαμβάνουν τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της «BARTSILA ELLAS MICHANES ESΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» με διακριτικό τίτλο «Wärtsilä Greece S.A.» («η Εταιρεία»). Η κυριότερη δραστηριότητα της Εταιρείας είναι η εμπορία και πώληση μηχανών εσωτερικής καύσης και ανταλλακτικών και η παροχή υπηρεσιών εγκατάστασης και συντήρησης μηχανών εσωτερικής καύσης.

Η Εταιρεία με αρ. ΓΕ.ΜΗ 044379607000 (πρώην αρ. μητρώου Α.Ε 28350/02/Β/93/22), με διεύθυνση Λεωφόρος Ποσειδώνος 17 και Πίνδου 1-3, Μοσχάτο δραστηριοποιείται στην Ελληνική επικράτεια και στο εξωτερικό.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού ανερχόταν στις 31 Δεκεμβρίου 2016 σε 97 άτομα (2015: 90 άτομα)

B. Βάση κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

(α) Πλαίσιο κατάρτισης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Εταιρεία σύνταξε Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις με βάση τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, για πρώτη φορά την χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2015.

Οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 26 Απριλίου 2017 και έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο στην διεύθυνση <http://www.wartsila.com/gr>.

Οι λογιστικές πολιτικές που έχουν εφαρμοστεί για την κατάρτιση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων παρουσιάζονται στη σημείωση Γ.

(β) Βάση αποτίμησης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους και την αρχή της συνέχισης των δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Δεν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που θα θέτουν σε αμφιβολία την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

(γ) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης: Οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Όλα τα ποσά που αναφέρονται παρακάτω είναι σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά στις επιμέρους σημειώσεις, καθώς και τυχόν διαφοροποιήσεις σε ποσά οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

(δ) Εκτιμήσεις και παραδοχές: Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί από τη Διοίκηση να παίρνει αποφάσεις, να κάνει εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας, καθώς και των λογιστικών υπολοίπων των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων, των εσόδων και εξόδων. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από τις ανωτέρω εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις στις λογιστικές εκτιμήσεις αναγνωρίζονται στη χρήση που πραγματοποιήθηκαν και στις μελλοντικές λογιστικές χρήσεις που επηρεάζουν.

Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με τις περιοχές στις οποίες υπάρχει αβεβαιότητα εκτιμήσεων και κρίσιμες αποφάσεις όσον αφορά στην εφαρμογή λογιστικών πολιτικών, με σημαντική επίδραση στα ποσά που καταχωρούνται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις περιγράφονται στις ακόλουθες σημειώσεις:

- Σημείωση 2 – Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις
- Σημείωση 9 – Παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία
- Σημείωση 10 – Προβλέψεις
- Σημείωση 11 – Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις
- Σημείωση 17 – Φόρος εισοδήματος
- Σημείωση 19 – Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Ιδιαίτερη πληροφόρηση σχετικά με την αβεβαιότητα από υποθέσεις και εκτιμήσεις που ενέχουν σημαντικό κίνδυνο να προκαλέσουν σημαντικές προσαρμογές κατά το έτος που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 περιλαμβάνεται στις παρακάτω σημειώσεις:

- Σημείωση 2 – αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων: επάρκεια μελλοντικών φορολογητέων κερδών έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν.
- Σημείωση 9 – αναγνώριση και επιμέτρηση των Παροχών σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Βασικές αναλογιστικές υποθέσεις
- Σημειώσεις 10, 11 και 19 – αναγνώριση και επιμέτρηση των προβλέψεων και των λοιπών ενδεχόμενων υποχρεώσεων: Βασικές υποθέσεις για την πιθανότητα και το μέγεθος μελλοντικών εκροών.

Γ. Βασικές λογιστικές πολιτικές

Οι λογιστικές πολιτικές που αναφέρονται παρακάτω έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια σε όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται στις παρούσες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις .

α) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το νόμισμα της Εταιρείας (λειτουργικό νόμισμα).

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας αποτιμώνται στο λειτουργικό νόμισμα.

Οι συναλλαγές που πραγματοποιούνται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας των συναλλαγών. Κατά την ημερομηνία τέλους χρήσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, τα νομισματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων, αποτιμώνται με τις τιμές κλεισίματος της ημερομηνίας αυτής. Οι συναλλαγματικές διαφορές, κέρδη ή ζημιές, που προκύπτουν καταχωρούνται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και εμφανίζονται καθαρά/συμψηφισμένα στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τα μη νομισματικά στοιχεία του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων αποτιμώνται με τις τιμές των ξένων νομισμάτων που ίσχυαν κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισής τους, εκτός από τις κατηγορίες των μη νομισματικών στοιχείων που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες. Στην περίπτωση αυτή

οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος των κερδών ή ζημιών από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και καταχωρούνται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος ή απευθείας σε αποθεματικό της Καθαρής Θέσης, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη νομισματικού στοιχείου.

β) Χρηματοοικονομικά μέσα

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει αρχικά τα δάνεια, τις απαιτήσεις και τις καταθέσεις κατά την ημερομηνία που δημιουργούνται. Όλα τα άλλα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η Εταιρεία γίνεται συμβαλλόμενο μέρος σε συναλλαγή με αντικείμενο τα μέσα αυτά.

Η Εταιρεία διαγράφει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν τα συμβατικά δικαιώματα επί των χρηματικών ροών από το περιουσιακό στοιχείο λήξουν ή η Εταιρεία μεταβιβάσει τα συμβατικά δικαιώματά της να λαμβάνει χρηματικές ροές από αυτό το περιουσιακό στοιχείο και ταυτόχρονα μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη που απορρέουν από αυτό. Σε περίπτωση συναλλαγών που, παρά τη μεταβίβαση του συμβατικού δικαιώματος για την είσπραξη των ταμειακών ροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, οι κίνδυνοι και τα οφέλη που απορρέουν από αυτά παραμένουν στην Εταιρεία, δε διακόπτεται η αναγνώριση των στοιχείων αυτών. Το ποσό που εισπράττεται από τη μεταβίβαση αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομική υποχρέωση.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν και μόνον όταν η Εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται είτε να τα διακανονίσει σε καθαρή βάση είτε να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Η Εταιρεία έχει τα ακόλουθα μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις και Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών.

Οι απαιτήσεις είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά. Αυτά τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου μείον τυχόν ζημία απομείωσης.

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και Ισοδύναμα Αυτών αποτελούνται από καταθέσεις όψεως και προθεσμιακές καταθέσεις σε τράπεζες και από το υπόλοιπο ταμείου.

(ii) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα - Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Η Εταιρεία δε χρησιμοποιεί παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα και μέσα αντιστάθμισης κινδύνου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά κατά την ημερομηνία συναλλαγής κατά την οποία η Εταιρεία γίνεται αντισυμβαλλόμενο μέρος, βάσει των συμβατικών όρων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Η Εταιρεία προβαίνει σε διακοπή αναγνώρισης μίας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης όταν οι συμβατικές υποχρεώσεις της εκπληρωθούν, ακυρωθούν ή εκπνεύσουν.

Όπου η υφιστάμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση αντικαθίσταται από μία άλλη, από τον ίδιο δανειστή με ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι της υφιστάμενης υποχρέωσης

τροποποιούνται ουσιαστικά, μια τέτοια ανταλλαγή ή τροποποίηση αντιμετωπίζεται ως διαγραφή της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μιας νέας υποχρέωσης, και η διαφορά των αντίστοιχων ποσών αναγνωρίζεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις συμψηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης, όταν και μόνον όταν, η Εταιρεία έχει το νομικό δικαίωμα να συμψηφίσει τα ποσά και προτίθεται, είτε να τα διακανονίσει σε καθαρή βάση, είτε να ρευστοποιήσει τα περιουσιακά στοιχεία και να διακανονίσει την υποχρέωση ταυτόχρονα.

Η Εταιρεία έχει τις ακόλουθες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι οποίες δεν είναι παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα: εμπορικές, φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις.

Οι εν λόγω χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους συν τυχόν άμεσα συνδεδεμένα με τις συναλλαγές κόστη. Μετά την αρχική αναγνώριση, αυτές οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(iii) Μετοχικό κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο αποτελείται από ονομαστικές μετοχές και εμφανίζεται στα Ίδια Κεφάλαια. Κόστη που συνδέονται άμεσα με την έκδοση μετοχών αναγνωρίζονται ως μείωση των Ίδιων Κεφαλαίων.

Τα μερίσματα, που διανέμονται στους μετόχους, απεικονίζονται σαν υποχρέωση, τη χρονική στιγμή κατά την οποία εγκρίνονται από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

γ) Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσης, μειωμένα με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τις τυχόν σωρευμένες απομειώσεις της αξίας τους.

Στο κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες που αφορούν άμεσα στην απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου. Το κόστος ιδιοκατασκευής περιουσιακών στοιχείων περιλαμβάνει το κόστος των υλικών και την άμεση εργασία, κάθε άλλο κόστος που προορίζεται άμεσα να θέσει τα περιουσιακά στοιχεία σε μια λειτουργική κατάσταση για την προβλεπόμενη χρήση τους, το κόστος αποσυναρμολόγησης και απομάκρυνσης των στοιχείων και αποκατάστασης του χώρου στο οποίο είναι τοποθετημένα και το κεφαλαιοποιημένο κόστος δανεισμού. Οι αξίες κόστους κτήσης των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων προσδιορίστηκαν σύμφωνα με το ιστορικό κόστος κτήσης τους.

Όταν τμήματα ενός ενσώματου στοιχείου έχουν διαφορετική ωφέλιμη ζωή, αναγνωρίζονται λογιστικά ως χωριστά στοιχεία των ενσώματων ακινητοποιήσεων. Τα κέρδη ή ζημίες κατά την πώληση ενός στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εσόδων από την πώληση με τη λογιστική τους αξία και περιλαμβάνονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Το κόστος της αντικατάστασης τμήματος στοιχείου των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζεται στη λογιστική αξία του στοιχείου, εάν είναι πιθανό ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην Εταιρεία και το κόστος μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Η λογιστική αξία του αντικατασταθέντος τμήματος διαγράφεται. Τα κόστη επισκευής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται ως έξοδα στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, όταν πραγματοποιούνται.

Αποσβέσεις

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται πάνω στο κόστος κτήσης του περιουσιακού στοιχείου μείον την υπολειμματική αξία του.

Οι αποσβέσεις των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων λογίζονται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, στη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, δεδομένου ότι αυτή αντανακλά καλύτερα τον αναμενόμενο ρυθμό ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στα περιουσιακά στοιχεία. Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται.

Τα ενσώματα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας αφορούν βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα και έπιπλα και λοιπό εξοπλισμό. Οι βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα αποσβένονται στη διάρκεια της μίσθωσης των εν λόγω ακινήτων.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει την εκτιμώμενη διάρκεια ωφέλιμης ζωής των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.

	Ωφέλιμη Ζωή
Μηχανήματα και μεταφορικά μέσα	10 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10 έτη
Εξοπλισμός Η/Υ	5 έτη

Η μέθοδος απόσβεσης, η ωφέλιμη ζωή και η υπολειμματική αξία των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και προσαρμόζονται εάν αυτό είναι αναγκαίο.

δ) Μισθωμένα περιουσιακά στοιχεία

Μισθώσεις βάσει των οποίων η Εταιρεία, ως μισθωτής αναλαμβάνει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της ιδιοκτησίας χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις και αναγνωρίζονται από την Εταιρεία ως περιουσιακά στοιχεία. Μετά την αρχική αναγνώριση το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται ποσό ίσο με το χαμηλότερο, μεταξύ της εύλογης αξίας του και της παρούσας αξίας των ελάχιστων μισθωμάτων. Μετά την αρχική αναγνώριση, το περιουσιακό στοιχείο λογιστικοποιείται σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική που εφαρμόζεται για αυτό το περιουσιακό στοιχείο.

Οι λοιπές μισθώσεις αποτελούν λειτουργικές μισθώσεις και δεν αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της Εταιρείας.

ε) Απομείωση αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων

(i) Μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων)

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται για ενδείξεις απομείωσης της αξίας τους σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Κατόπιν της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία θεωρούνται ότι έχουν απομειωθεί όταν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις ότι ένα γεγονός επέδρασε αρνητικά στις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές τους, οι οποίες μπορούν να εκτιμηθούν αξιόπιστα. Αντικειμενικές ενδείξεις ότι τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία έχουν απομειωθεί αποτελούν η αθέτηση όρων ή η παράβλεψη υποχρεώσεων εκ μέρους οφειλέτη, η αναδιάρθρωση του οφειλόμενου ποσού προς την

Εταιρεία με όρους που η Εταιρεία δε θα αποδεχόταν διαφορετικά και ενδείξεις ότι ο οφειλέτης ή ο εκδότης θα πτωχεύσει.

Η ζημία απομείωσης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αποτιμάται στο αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών του, προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος και παρουσιάζεται σε λογαριασμό πρόβλεψης έναντι των απαιτήσεων. Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί κατά τις προηγούμενες χρήσεις αντिलογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας που σχετίζονται αντικειμενικά με γεγονότα μεταγενέστερα της χρήσης που αναγνωρίστηκε αρχικά η απομείωση.

Ιδιαίτερα όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες, η Εταιρεία σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση απαιτήσεων, που αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη ζημία από μη είσπραξη απαιτήσεων. Η σχηματιζόμενη πρόβλεψη σχηματίζεται για να καλύψει πιθανούς μελλοντικούς κινδύνους, όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη (όπως σημαντικές οικονομικές δυσκολίες του πελάτη) ότι η Εταιρεία δε θα εισπράξει το σύνολο της απαίτησης, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της συναλλαγής. Η Εταιρεία σχηματίζει μια πρόβλεψη για απομείωση, η οποία αντιπροσωπεύει την εκτίμηση της για ζημίες από εμπορικές απαιτήσεις. Η Εταιρεία, στην περίπτωση που θεωρεί ότι δεν υπάρχει περιθώριο ανάκτησης της απαίτησης, θεωρεί την απαίτηση ανεπίδεκτη είσπραξης και τη διαγράφει απευθείας σε μείωση του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου που αφορά. Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

(ii) Μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Τα μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, πλην των αποθεμάτων και των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων για ένδειξη πιθανής απομείωσης της αξίας τους. Αν συντρέχει τέτοια περίπτωση, γίνεται εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού τους. Για τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που έχουν αόριστη ωφέλιμη ζωή το ανακτήσιμο ποσό υπολογίζεται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου ή μίας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της αξίας του λόγω χρήσης και της εύλογης αξίας του μείον το κόστος πώλησης. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης, οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στην παρούσα αξία με ένα προ-φόρου συντελεστή, ο οποίος αντανάκλα τις τρέχουσες αξιολογήσεις της αγοράς για τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με το περιουσιακό στοιχείο. Για τον έλεγχο της απομείωσης, τα περιουσιακά στοιχεία συγκεντρώνονται στη μικρότερη δυνατή μονάδα, που είναι ικανή να παράγει ταμειακές εισροές λόγω χρήσης και είναι ανεξάρτητες από τις ταμειακές εισροές άλλων περιουσιακών στοιχείων ή ομάδων («μονάδα παραγωγής ταμειακών ροών»).

Η ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας παραγωγής ταμειακών ροών υπερβαίνει την εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία τους και αναγνωρίζεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος.

Ζημία απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί κατά τις προηγούμενες χρήσεις επανεκτιμάται σε κάθε ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων για τυχόν ενδείξεις μείωσής της ή μη ύπαρξής της και αντिलογίζεται εάν υπάρξει αλλαγή στις εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν για τον

προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας, μέχρι το ύψος της λογιστικής αξίας που θα προσδιοριζόταν, καθαρή από αποσβέσεις, εάν δεν είχε καταχωρηθεί η ζημία απομείωσης.

στ) Αποθέματα

Τα αποθέματα της Εταιρείας αφορούν στο μεγαλύτερο μέρος τους ανταλλακτικά μηχανών εσωτερικής καύσης πλοίων. Τα αποθέματα της Εταιρείας, αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος προσδιορίζεται με τη μέθοδο του κυλιόμενου μέσου σταθμικού όρου. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης, στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της Εταιρείας και υπολογίζεται βάσει της παλαιότητας των αποθεμάτων, μειωμένη με τα εκτιμώμενα για την πραγματοποίηση της πώλησης κόστη. Σε περίπτωση αντιλογισμού σχετικής υποτίμησης, αυτή αναγνωρίζεται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος, στη χρήση που ο αντιλογισμός πραγματοποιήθηκε.

ζ) Παροχές στο προσωπικό

(i) Βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές στο προσωπικό αναγνωρίζονται σε μη προεξοφλημένη βάση και καταχωρούνται στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος όταν πραγματοποιούνται. Υποχρέωση αναγνωρίζεται για το ποσό που αναμένεται να πληρωθεί για το βραχυπρόθεσμο μέρος των πληρωμών, εάν η Εταιρεία έχει παρούσα υποχρέωση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα δουλευμένων υπηρεσιών από το προσωπικό, το κόστος της οποίας μπορεί να υπολογισθεί αξιόπιστα.

(ii) Παροχές στο προσωπικό λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Οι παροχές αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες: (1) προγράμματα καθορισμένων εισφορών και (2) προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Ως πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών ορίζεται ένα πρόγραμμα συνταξιοδότησης στα πλαίσια του οποίου η Εταιρεία καταβάλλει σταθερές εισφορές σε μία ξεχωριστή οντότητα (ένα ασφαλιστικό ταμείο) και δε θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να καταβάλλει πρόσθετες εισφορές στο ασφαλιστικό ταμείο στο μέλλον. Η υποχρέωση για τις εισφορές αυτές καταχωρείται στα αποτελέσματα ως έξοδο όταν πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια παροχής των υπηρεσιών από το προσωπικό.

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση για αποζημίωση των εργαζομένων που προκύπτει από τις διατάξεις του Κ.Ν. 2112/1920. Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται για το πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της καθορισμένης παροχής ανάλογα με το δουλευμένο δικαίωμα των εργαζομένων που προσδιορίζεται προεξοφλώντας τις εκτιμώμενες ταμιακές ροές των παροχών συνταξιοδότησης των εργαζομένων. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία υποχρεούται σύμφωνα με την Ελληνική εργατική νομοθεσία να παρέχει εφάπαξ αποζημίωση για αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης στο προσωπικό της. Η οφειλόμενη αποζημίωση, σε περίπτωση συνταξιοδότησης, ισούται με το 40% του ποσού που θα καταβαλλόταν σε περίπτωση απόλυσης άνευ αιτίας. Το προεξοφλητικό επιτόκιο είναι το επιτόκιο, κατά την ημερομηνία αναφοράς, εταιρικών ομολόγων υψηλής πιστωτικής διαβάθμισης (τουλάχιστον AA) που έχουν ημερομηνίες λήξης που προσεγγίζουν τα χρονικά όρια των υποχρεώσεων της Εταιρείας και που αφορούν το ίδιο νόμισμα στο οποίο οι παροχές συνταξιοδότησης θα πληρωθούν στο προσωπικό. Το ύψος της υποχρέωσης προσδιορίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές χρησιμοποιώντας την αναλογιστική μέθοδο της Προβλεπόμενης Μονάδας Υποχρέωσης (Projected Unit Credit Method). Η Εταιρεία αναγνωρίζει κέρδη ή ζημιές από την μείωση στα ποσά των

μελλοντικών παροχών («περικοπή») ή των τερματισμό παροχής («εκκαθάριση») ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών όταν αυτή πραγματοποιείται. Τα κέρδη ή ζημιές από την περικοπή ή εκκαθάριση προκύπτουν από την μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών, καθώς και των τυχόν αναλογιστικών κερδών και ζημιών καθώς και τυχόν κόστους προϋπηρεσίας που δεν είχε αναγνωριστεί προηγούμενα. Τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν κατά τον υπολογισμό της υποχρέωσης της Εταιρείας από ένα πρόγραμμα, αναγνωρίζονται άμεσα στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα και δεν αναταξινομούνται ποτέ στα αποτελέσματα.

η) Προβλέψεις

Μία πρόβλεψη καταχωρείται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης όταν η Εταιρεία έχει νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση ως αποτέλεσμα παρελθόντος γεγονότος και είναι πιθανό ότι θα απαιτηθεί εκροή οικονομικού οφέλους για τακτοποίηση της υποχρέωσης και το ποσό αυτής μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Χρηματοοικονομικής Θέσης και, αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξει εκροή πόρων για το διακανονισμό της δέσμευσης, οι προβλέψεις αντλογίζονται. Οι προβλέψεις χρησιμοποιούνται μόνο για τον σκοπό για τον οποίο αρχικά δημιουργήθηκαν. Εάν οι προβλέψεις είναι σημαντικές, προσδιορίζονται με προεξόφληση των αναμενόμενων μελλοντικών ταμιακών εκροών κάνοντας χρήση ενός συντελεστή προ-φόρου, ο οποίος αντικατοπτρίζει τη διαχρονική αξία του χρήματος και, όπου πρόσφορο, τους ειδικούς κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Όταν γίνεται προεξόφληση των προβλέψεων, η αύξηση της πρόβλεψης που οφείλεται στο πέρασμα του χρόνου, καταχωρείται σαν κόστος δανεισμού.

θ) Αναγνώριση εσόδων

Πωλήσεις αγαθών

Τα έσοδα από την πώληση των αγαθών κατά τη διάρκεια των συνήθων δραστηριοτήτων αποτιμώνται στην εύλογη αξία του τιμήματος που εισπράχθηκε ή είναι εισπρακτέο, καθαρά από τους ανακτώμενους φόρους, εκπτώσεις και επιστροφές. Τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών αναγνωρίζονται όταν οι σημαντικοί κίνδυνοι και τα οφέλη ιδιοκτησίας έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, η είσπραξη του τιμήματος είναι πιθανή, τα κόστη που σχετίζονται με την πώληση και η πιθανή επιστροφή των αγαθών από τον πελάτη μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν υπάρχει συνεχιζόμενη ανάμιξη της Εταιρείας με τα αγαθά και το ποσό του εσόδου μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Αν είναι πιθανό ότι οι εκπτώσεις θα χορηγηθούν και το ποσό τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα, τότε οι εκπτώσεις αναγνωρίζονται ως μείωση των εσόδων, όπως αναγνωρίζονται τα έσοδα από τις πωλήσεις.

Η χρονική στιγμή της μεταβίβασης των κινδύνων και των ωφελειών διαφέρει ανάλογα με τους επιμέρους όρους της συμφωνίας πώλησης.

Παροχή υπηρεσιών

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε διαφορετικές περιόδους αναφοράς αναγνωρίζονται ανάλογα με το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας κατά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης και επιμερίζονται με βάση την εύλογη αξία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών. Το στάδιο ολοκλήρωσης της υπηρεσίας εκτιμάται με βάση το ποσοστό της υπηρεσίας που έχει εκτελεστεί.

Αναφορικά με τις εντολές, που λαμβάνει η Εταιρεία από πελάτες, για συντήρηση και επισκευή μηχανών πλοίων σε μικρά έργα βραχυχρόνιας διάρκειας (έργα σε εξέλιξη), που κατά το τέλος της

χρήσης δεν έχουν ολοκληρωθεί, η σχετική αναγνώριση των εσόδων γίνεται κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης του έργου, καθόσον, οι κίνδυνοι και τα οφέλη από τις εργασίες αυτές, στο τέλος της χρήσης, δεν έχουν μεταφερθεί στον πελάτη και δεν εφαρμόζεται η μέθοδος του στάδιου ολοκλήρωσης της υπηρεσίας. Αντίστοιχα, τα σχετικά έξοδα (έξοδα μισθοδοσίας, αναλώσεις ανταλλακτικών και αμοιβές τρίτων) των αναφερθέντων έργων αναγνωρίζονται ως έξοδα κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης των έργων σε εξέλιξη. Για αυτό το σκοπό, τα έξοδα που έχουν πραγματοποιηθεί, για τα έργα που, κατά το τέλος της χρήσης, είναι σε εξέλιξη μεταφέρονται στον λογαριασμό έξοδα επόμενης χρήσης (έργα σε εξέλιξη) και η σχετική αναγνώριση των εξόδων γίνεται κατά τον χρόνο ολοκλήρωσης του έργου.

Αναφορικά με τα συμφωνητικά, πενταετούς, συνήθως, διάρκειας, με πελάτες, σύμφωνα με τα οποία, η Εταιρεία θα παρέχει σε συνεχή βάση, είτε υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης μηχανών πλοίων (ΜΑ συμφωνητικά) είτε τεχνική υποστήριξη που αφορά κύρια τον προγραμματισμό, παρακολούθηση και συντονισμό των εργασιών επισκευής και συντήρησης μηχανών του πλοίου (ΤΜΑ συμφωνητικά) η αναγνώριση των εσόδων γίνεται με τον παρακάτω τρόπο: Η Εταιρεία, σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 18, αναγνωρίζει τα έσοδα σύμφωνα με την ευθεία μέθοδο (straight line basis), αφού βάση επιμέτρησης αυτών είναι το χρονικό διάστημα παροχής των αναφερθέντων υπηρεσιών σε συνεχή βάση διότι η χρονική πραγματοποίηση των υπηρεσιών δεν είναι καθορισμένη, μπορεί να περιλαμβάνουν έκτακτες εργασίες λόγω βλάβης και απώτερο σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν την συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία των μηχανών. Αντίστοιχα, η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση εξόδων συντήρησης έτσι ώστε, στο τέλος του έτους, το ετήσιο περιθώριο κέρδους του συμφωνητικού με τον εκάστοτε πελάτη, να ισούται με το περιθώριο κέρδους, που αναμένεται να πραγματοποιηθεί, όταν ολοκληρωθεί η σύμβαση επισκευής και συντήρησης μηχανών των πλοίων. Το ύψος της αναφερθείσας υποχρέωσης, κατά το τέλος της χρήσης, αναγνωρίζεται στο κόστος πωληθέντων και η αντίστοιχη υποχρέωση απεικονίζεται στον λογαριασμό Προβλέψεις για Δουλεωμένες Υποχρεώσεις σε Πελάτες.

ι) Χρηματοοικονομικά έσοδα και έξοδα

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα περιλαμβάνουν έσοδα από επενδυμένα κεφάλαια. Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν καταστούν δουλεωμένα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα περιλαμβάνουν τους τόκους των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και τους τόκους από την προεξόφληση των προβλέψεων. Τα κόστη δανεισμού που δεν σχετίζονται άμεσα με την απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

κ) Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος. Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο βαθμό που δεν αφορούν μια συνένωση επιχειρήσεων, ή στοιχεία που αναγνωρίστηκαν απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια ή στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα.

Ο τρέχων φόρος είναι ο αναμενόμενος φόρος εισοδήματος πληρωτέος ή απαιτητός επί των φορολογικών κερδών ή ζημιών της χρήσης εφαρμόζοντας το φορολογικό συντελεστή που έχει θεσπισθεί ή ουσιαστικά θεσπισθεί κατά την ημερομηνία τέλους χρήσης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν προσαρμογών στο φόρο εισοδήματος προηγούμενων χρήσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος αναγνωρίζεται επί των προσωρινών διαφορών μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων για σκοπούς χρηματοοικονομικής αναφοράς και την αξία των παραπάνω για φορολογικούς σκοπούς. Αναβαλλόμενος φόρος δεν αναγνωρίζεται για τις ακόλουθες διαφορές:

- Διαφορές από την αρχική αναγνώριση περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων από συναλλαγή που δεν σχετίζεται με συνένωση επιχειρήσεων και που δεν επηρεάζει τα λογιστικά ή τα φορολογικά κέρδη,
- διαφορές που σχετίζονται με συμμετοχές σε θυγατρικές στο βαθμό που είναι πιθανό ότι δε θα αναστραφούν στο προσεχές μέλλον,
- διαφορές που προκύπτουν από την αρχική αναγνώριση της υπεραξίας.

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοσθούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή ουσιαδώς θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης. Συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων επιτρέπεται, εάν υπάρχει σχετικό νομικό δικαίωμα συμψηφισμού τρεχουσών φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων και που συσχετίζονται με φόρο εισοδήματος που έχει επιβληθεί από την ίδια φορολογική αρχή στην ίδια φορολογική οντότητα ή σε διαφορετικές φορολογικές οντότητες, οι οποίες πρόκειται να εκκαθαρίσουν τις τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και απαιτήσεις τους σε καθαρή βάση, ή εάν αυτές πραγματοποιηθούν ταυτοχρόνως.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα ίδια Κεφάλαια χρεώνονται ή πιστώνονται απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία προηγούμενως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Κατά τον προσδιορισμό του τρέχοντος και του αναβαλλόμενου φόρου η Εταιρεία συνεκτιμά την επίπτωση αβέβαιων φορολογικών θέσεων και το κατά πόσο ενδέχεται να οφείλονται πρόσθετοι φόροι και τόκοι. Είναι πιθανό να τεθούν σε γνώση της Εταιρείας νέα στοιχεία και πληροφορίες που να οδηγήσουν σε τροποποίηση της εκτίμησης σχετικά με την επάρκεια των σχηματισμένων τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων. Διαφοροποιήσεις αυτού του τύπου στις φορολογικές υποχρεώσεις θα επηρεάσουν τα έξοδα φόρων της χρήσης πραγματοποίησης της αναθεώρησης.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται επί μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών και προσωρινών διαφορών στην έκταση που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη, έναντι των οποίων οι μεταφερόμενες φορολογικές ζημιές και οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξετάζονται σε κάθε ημερομηνία τέλους χρήσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και μειώνονται όταν δεν είναι πλέον πιθανό ότι το φορολογικό όφελος που σχετίζεται με αυτές θα πραγματοποιηθεί.

λ) Νέα λογιστικά πρότυπα και διερμηνείες που δεν έχουν ακόμα εφαρμογή

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες αναφέρονται σε νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί, τα οποία είναι υποχρεωτικά για λογιστικές

περιόδους που ξεκινούν κατά τη διάρκεια της παρούσας χρήσης ή μεταγενέστερα. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση από την εφαρμογή εκείνων των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω.

(α) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες τα οποία έχουν υιοθετηθεί από τον Εταιρεία.

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τα ακόλουθα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες για πρώτη φορά την οικονομική χρήση που ξεκίνησε τη 1 Ιανουαρίου 2016.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις», του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 12 «Γνωστοποιήσεις περί συμμετοχών σε άλλες εταιρείες» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»:** Εφαρμογή της εξαίρεσης σύνταξης Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων (Κανονισμός 2016/1703/22.9.2016)

Την 18.12.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα ανωτέρω πρότυπα με την οποία αποσαφηνίζει ότι η εξαίρεση που παρέχεται στα Δ.Π.Χ.Α 10 και Δ.Λ.Π. 28, αναφορικά με τη σύνταξη Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων και την εφαρμογή της μεθόδου της καθαρής θέσεως αντίστοιχα, ισχύει και για τις εταιρείες που είναι θυγατρικές μιας εταιρείας επενδύσεων, η οποία αποτιμά τις θυγατρικές της στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 10. Επίσης, με την ανωτέρω τροποποίηση αποσαφηνίζεται ότι οι απαιτήσεις γνωστοποιήσεων του Δ.Π.Χ.Α 12 έχουν εφαρμογή στις εταιρείες επενδύσεων οι οποίες αποτιμούν όλες τις θυγατρικές τους εταιρείες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 11 «Σχήματα υπό κοινό έλεγχο»:** Λογιστικός χειρισμός απόκτησης συμμετοχών σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα (Κανονισμός 2015/ 2173/24.11.2015)

Την 6.5.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α 11 με την οποία αποσαφηνίζει ότι ο αποκτών συμμετοχή σε ένα σχήμα υπό κοινή δραστηριότητα (joint operation), το οποίο συνιστά επιχείρηση (σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 3), θα πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές αρχές για το λογιστικό χειρισμό των συνενώσεων του Δ.Π.Χ.Α 3 καθώς και των άλλων προτύπων εκτός από εκείνες τις αρχές οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με το Δ.Π.Χ.Α 11. Επιπλέον, ο αποκτών τη συμμετοχή θα προβαίνει στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α 3 και τα λοιπά σχετικά πρότυπα. Αυτό ισχύει τόσο κατά την απόκτηση της αρχικής συμμετοχής όσο και για κάθε επιπρόσθετη συμμετοχή σε σχήματα υπό κοινή δραστηριότητα που συνιστούν επιχείρηση.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 1 «Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων»:** Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων (Κανονισμός 2015/2406/18.12.2015)

Την 18.12.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 1 στο πλαίσιο του έργου που έχει αναλάβει για να αναλύσει τις δυνατότητες βελτίωσης των γνωστοποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις που συντάσσονται βάσει των Δ.Π.Χ.Α (Disclosure initiative). Οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- καταργείται ο περιορισμός της συνοπτικής παρουσίασης των λογιστικών αρχών,
- διευκρινίζεται ότι ακόμη και εάν κάποια πρότυπα απαιτούν συγκεκριμένες γνωστοποιήσεις ως ελάχιστες για τη συμμόρφωση με τα Δ.Π.Χ.Α, μία οντότητα δικαιούται να μην τις παραθέσει εάν αυτές θεωρούνται μη σημαντικές. Επιπρόσθετα, εάν οι πληροφορίες που απαιτούνται από τα επιμέρους πρότυπα δεν είναι επαρκείς για την κατανόηση της επίδρασης των συναλλαγών, τότε η οντότητα ενδέχεται να χρειάζεται να προσθέσει επιπλέον γνωστοποιήσεις,
- αποσαφηνίζεται ότι οι γραμμές που ορίζουν τα Δ.Π.Χ.Α ότι πρέπει να περιλαμβάνονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης και στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων δεν είναι περιοριστικές και ότι για τα εν λόγω κονδύλια η εταιρεία μπορεί να παρουσιάζει περαιτέρω ανάλυση σε γραμμές, τίτλους και υποομάδες,
- διευκρινίζεται ότι στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, η αναλογία μίας εταιρείας στα λοιπά εισοδήματα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση συγγενών και κοινοπραξιών που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης πρέπει να διακρίνεται:
 - ο σε ποσά που δεν αναταξινομούνται στα αποτελέσματα και
 - ο σε ποσά που αναταξινομούνται στα αποτελέσματα,
- διευκρινίζεται ότι στο πρότυπο δεν ορίζεται συγκεκριμένη σειρά παρουσίασης των σημειώσεων και ότι κάθε εταιρεία οφείλει να θεσπίσει ένα συστηματικό τρόπο παρουσίασης λαμβάνοντας υπόψη την κατανόηση και τη συγκρισιμότητα των Χρηματοοικονομικών της Καταστάσεων.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 38 «Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία»:** Αποσαφήνιση των αποδεκτών μεθόδων απόσβεσης (Κανονισμός 2015/2231/2.12.2015)

Την 12.5.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων δημοσίευσε τροποποίηση στα Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 38 με την οποία απαγορεύει ρητά να χρησιμοποιηθεί το έσοδο ως βάση της μεθόδου απόσβεσης των ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων. Εξαιρέση παρέχεται μόνο για τα άυλα πάγια όταν ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) όταν το άυλο στοιχείο εκφράζεται ως μέγεθος του εσόδου όταν, δηλαδή, το δικαίωμα εκμετάλλευσης του άυλου παγίου εκφράζεται σε συνάρτηση του εσόδου που πρέπει να παραχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε η πραγματοποίηση ενός συγκεκριμένου ποσού εσόδου να καθορίζει τη λήξη του δικαιώματος, ή

(β) όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το έσοδο και η ανάλωση των οικονομικών ωφελειών είναι έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 16 «Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 41 «Γεωργία»:** Φυτά που φέρουν καρπούς (Κανονισμός 2015/2113/23.11.2015)

Την 30.6.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στα Δ.Λ.Π. 16 και Δ.Λ.Π. 41 με την οποία αποσαφηνίζεται ότι τα φυτά που φέρουν καρπούς, τα οποία ορίζονται ως εκείνα που:

- α) χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ή στην προμήθεια γεωργικών προϊόντων,
- β) αναμένεται να παράγουν προϊόντα για περισσότερες από μία περιόδους και
- γ) υπάρχει πολύ μικρή πιθανότητα να πωληθούν ως γεωργικά προϊόντα, εκτός από το ενδεχόμενο πώλησής τους ως scrap, πρέπει να λογιστικοποιούνται βάσει του Δ.Λ.Π. 16 και όχι βάσει του Δ.Λ.Π. 41.

Η ανωτέρω τροποποίηση δεν έχει εφαρμογή στις δραστηριότητες της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 27 «Ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις»:** Η μέθοδος της καθαρής θέσεως στις ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις (Κανονισμός 2015/2441/18.12.2015)

Την 12.8.2014 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 27 με την οποία παρέχει τη δυνατότητα εφαρμογής της μεθόδου της καθαρής θέσης για την αποτίμηση των επενδύσεων σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες στις ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Επιπρόσθετα, με την εν λόγω τροποποίηση διευκρινίζεται πως οι Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις ενός επενδυτή που δεν έχει επενδύσεις σε θυγατρικές αλλά έχει επενδύσεις σε συγγενείς εταιρείες και κοινοπραξίες, οι οποίες, βάσει του Δ.Λ.Π. 28, αποτιμώνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, δεν αποτελούν ατομικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης από την Εταιρεία δεν είχε εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2012-2014** (Κανονισμός 2015/2343/15.12.2015)

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 25.9.2014, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η υιοθέτηση των ανωτέρω τροποποιήσεων από την Εταιρεία δεν είχε επίπτωση στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

β) Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες τα οποία δεν έχουν ακόμη υιοθετηθεί από την Εταιρεία.

Έχουν εκδοθεί ορισμένα νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικά για τη λογιστική περίοδο που ξεκίνησε κατά τη 1η Ιανουαρίου 2016. Η εκτίμηση της Εταιρείας σχετικά με την επίδραση της εφαρμογής αυτών των νέων προτύπων, τροποποιήσεων και διερμηνειών παρατίθεται παρακάτω

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9: «Χρηματοοικονομικά μέσα»** (Κανονισμός 2016/2067/22.11.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 24.7.2014 ολοκληρώθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων η έκδοση του οριστικού κειμένου του προτύπου Δ.Π.Χ.Α 9: Χρηματοοικονομικά μέσα, το οποίο αντικαθιστά το υφιστάμενο Δ.Λ.Π. 39. Το νέο πρότυπο προβλέπει σημαντικές διαφοροποιήσεις αναφορικά με την ταξινόμηση και την αποτίμηση των χρηματοοικονομικών μέσων καθώς και με τη λογιστική αντιστάθμιση. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

Ταξινόμηση και αποτίμηση

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού πρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, να ταξινομούνται σε δύο μόνο κατηγορίες, σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στο αναπόσβεστο

κόστος και σε εκείνη στην οποία η αποτίμηση γίνεται στην εύλογη αξία. Τα κριτήρια τα οποία θα πρέπει να συνυπολογιστούν προκειμένου να αποφασιστεί η αρχική κατηγοριοποίηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού είναι τα ακόλουθα:

- i. Το επιχειρησιακό μοντέλο (business model) το οποίο χρησιμοποιεί η επιχείρηση για τη διαχείριση των μέσων αυτών.
- ii. Τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών των μέσων.

Επιπρόσθετα, το Δ.Π.Χ.Α 9 επιτρέπει, κατά την αρχική αναγνώριση, οι επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους να ταξινομηθούν σε κατηγορία αποτίμησης στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων τα οποία καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση. Προκειμένου να συμβεί αυτό, η επένδυση αυτή δεν θα πρέπει να διακρατείται για εμπορικούς σκοπούς. Επίσης, όσον αφορά στα ενσωματωμένα παράγωγα, στις περιπτώσεις που το κύριο συμβόλαιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α 9, το ενσωματωμένο παράγωγο δεν θα πρέπει να διαχωρίζεται, ο δε λογιστικός χειρισμός του υβριδικού συμβολαίου θα πρέπει να βασιστεί σε όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Σε ότι αφορά στις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, η βασικότερη διαφοροποίηση σχετίζεται με εκείνες τις υποχρεώσεις που μία εταιρεία επιλέγει κατά την αρχική αναγνώριση να αποτιμήσει στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Στην περίπτωση αυτή, η μεταβολή της εύλογης αξίας θα πρέπει να καταχωρείται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων, με εξαίρεση το ποσό της μεταβολής που αποδίδεται στον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, το οποίο θα πρέπει να καταχωρείται απευθείας στην καθαρή θέση.

Απομείωση

Σε αντίθεση με το υφιστάμενο Δ.Λ.Π. 39, με βάση το οποίο μία εταιρεία αναγνωρίζει ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου μόνο όταν οι ζημίες αυτές έχουν συμβεί, το νέο πρότυπο απαιτεί την αναγνώριση των αναμενόμενων ζημιών λόγω πιστωτικού κινδύνου για όλη τη διάρκεια ζωής των μέσων σε εκείνες τις περιπτώσεις που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση. Αντιθέτως, για τις απαιτήσεις εκείνες που η πιστοληπτική ικανότητα των εκδοτών δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά από την αρχική τους αναγνώριση, η πρόβλεψη για τις αναμενόμενες ζημίες λόγω πιστωτικού κινδύνου αναγνωρίζεται για τις αναμενόμενες ζημίες 12 μηνών.

Λογιστική αντιστάθμισης

Οι νέες απαιτήσεις για τη λογιστική αντιστάθμισης είναι περισσότερο ευθυγραμμισμένες με τη διαχείριση των κινδύνων της οικονομικής οντότητας ενώ οι κυριότερες μεταβολές σε σχέση με τις υφιστάμενες διατάξεις του Δ.Λ.Π. 39 συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- διευρύνεται ο αριθμός των στοιχείων που μπορούν να συμμετέχουν σε μία σχέση αντιστάθμισης είτε ως μέσα αντιστάθμισης είτε ως αντισταθμιζόμενα στοιχεία,
- καταργείται το εύρος 80%-125% το οποίο με βάση τις υφιστάμενες διατάξεις θα πρέπει να ικανοποιείται προκειμένου η αντιστάθμιση να θεωρείται αποτελεσματική. Ο έλεγχος αποτελεσματικότητας της αντιστάθμισης γίνεται πλέον μόνο προοδευτικά, ενώ υπό συγκεκριμένες συνθήκες η ποιοτική μόνο αξιολόγηση καθίσταται επαρκής,
- στην περίπτωση που μία σχέση αντιστάθμισης παύει να είναι αποτελεσματική αλλά ο στόχος της διαχείρισης κινδύνων της εταιρείας ως προς τη σχέση αντιστάθμισης παραμένει ο ίδιος, η εταιρεία θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση (rebalancing) της σχέσης αντιστάθμισης ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια της αποτελεσματικότητας.

Επισημαίνεται πως στις νέες απαιτήσεις δεν περιλαμβάνονται εκείνες που αφορούν στην αντιστάθμιση ανοιχτών χαρτοφυλακίων (macro hedging) οι οποίες δεν έχουν ακόμα διαμορφωθεί.

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων, η έκδοση του Δ.Π.Χ.Α 9 έχει επιφέρει την τροποποίηση και άλλων προτύπων και κυρίως του Δ.Π.Χ.Α 7 στο οποίο έχουν προστεθεί νέες γνωστοποιήσεις.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α 9 στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15: «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»** (Κανονισμός 2016/1905/22.9.2016)

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 28.5.2014 εκδόθηκε από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων το πρότυπο Δ.Π.Χ.Α 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Το νέο πρότυπο είναι το αποτέλεσμα της κοινής προσπάθειας του IASB και του Αμερικάνικου Συμβουλίου των Χρηματοοικονομικών Λογιστικών Προτύπων (FASB) να αναπτύξουν κοινές απαιτήσεις όσον αφορά τις αρχές αναγνώρισης εσόδων.

Το νέο πρότυπο έχει εφαρμογή σε όλες τις συμβάσεις με πελάτες πλην εκείνων που είναι στο πεδίο εφαρμογής άλλων προτύπων, όπως οι χρηματοδοτικές μισθώσεις, τα ασφαλιστικά συμβόλαια και τα χρηματοοικονομικά μέσα.

Σύμφωνα με το νέο πρότυπο, μια εταιρεία αναγνωρίζει έσοδα για να απεικονίσει τη μεταφορά των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών σε πελάτες έναντι ενός ποσού που αντιπροσωπεύει την αμοιβή, την οποία η εταιρεία αναμένει ως αντάλλαγμα για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες. Εισάγεται η έννοια ενός νέου μοντέλου αναγνώρισης εσόδων βάσει πέντε βασικών βημάτων, τα οποία επιγραμματικά είναι τα εξής:

- Βήμα 1: Προσδιορισμός της σύμβασης/συμβάσεων με έναν πελάτη
- Βήμα 2: Προσδιορισμός των υποχρεώσεων απόδοσης στη σύμβαση
- Βήμα 3: Καθορισμός του τιμήματος συναλλαγής
- Βήμα 4: Κατανομή του τιμήματος συναλλαγής στις υποχρεώσεις απόδοσης της σύμβασης
- Βήμα 5: Αναγνώριση εσόδου όταν (ή καθώς) η εταιρεία ικανοποιεί μια υποχρέωση απόδοσης

Η έννοια της υποχρέωσης απόδοσης (performance obligation) είναι νέα και στην ουσία αντιπροσωπεύει κάθε υπόσχεση για μεταφορά στον πελάτη: α) ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας (ή μιας δέσμης αγαθών ή υπηρεσιών) που είναι διακριτή ή β) μιας σειράς διακριτών αγαθών ή υπηρεσιών που είναι ουσιαστικά τα ίδια και έχουν το ίδιο μοντέλο μεταφοράς στον πελάτη.

Η έκδοση του Δ.Π.Χ.Α 15 επιφέρει την κατάργηση των ακόλουθων προτύπων και διερμηνειών:

- Δ.Λ.Π. 11 «Συμβάσεις κατασκευής»
- Δ.Λ.Π. 18 «Έσοδα»
- Διερμηνεία 13 «Προγράμματα εμπιστοσύνης πελατών»
- Διερμηνεία 15 «Συμβάσεις για την Κατασκευή Ακινήτων»
- Διερμηνεία 18 «Μεταφορές στοιχείων ενεργητικού από πελάτες» και
- Διερμηνεία 31 «Έσοδα - Συναλλαγές ανταλλαγής που εμπεριέχουν υπηρεσίες διαφήμισης»

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α 15 στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

Επίσης, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων έχει εκδώσει τα κατωτέρω πρότυπα και τροποποιήσεις προτύπων καθώς και τη Διερμηνεία 22, τα οποία όμως δεν έχουν υιοθετηθεί ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση και δεν έχουν εφαρμοστεί πρόωρα από την Εταιρεία.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 2 «Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών»:** Ταξινόμηση και αποτίμηση των παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 20.6.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α 2 με το οποίο διευκρινίστηκαν τα ακόλουθα:

- κατά την αποτίμηση της εύλογης αξίας μίας παροχής που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με μετρητά, ο λογιστικός χειρισμός των επιπτώσεων από τους όρους κατοχύρωσης (vesting conditions) καθώς και από τους όρους που δεν σχετίζονται με την εκπλήρωση συγκεκριμένων προϋποθέσεων (non-vesting conditions) ακολουθεί τη λογική που εφαρμόζεται στις παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται με συμμετοχικούς τίτλους,
- στις περιπτώσεις που η φορολογική νομοθεσία επιβάλλει στην εταιρεία να παρακρατά ένα ποσό φόρου (το οποίο αποτελεί φορολογική υποχρέωση του υπαλλήλου) το οποίο αφορά στις αμοιβές που σχετίζονται με την αξία της μετοχής και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στις φορολογικές αρχές, η συναλλαγή στο σύνολό της θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως μία παροχή που εξαρτάται από την αξία των μετοχών και η οποία διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους, αν ως τέτοια θα χαρακτηρίζονταν αν δεν υπήρχε το ζήτημα του συμψηφισμού της φορολογικής υποχρέωσης,
- στην περίπτωση που τροποποιηθούν οι όροι που διέπουν τις παροχές που εξαρτώνται από την αξία της μετοχής έτσι ώστε αυτές να πρέπει να αναταξινομηθούν από παροχές που καταβάλλονται με μετρητά σε παροχές που καταβάλλονται με τη μορφή συμμετοχικών τίτλων, η συναλλαγή θα πρέπει να λογιστικοποιηθεί ως παροχή που διακανονίζεται με συμμετοχικούς τίτλους από την ημερομηνία που πραγματοποιείται η τροποποίηση.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 4 «Ασφαλιστήρια συμβόλαια»:** Εφαρμόζοντας το Δ.Π.Χ.Α 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα με το Δ.Π.Χ.Α 4 Ασφαλιστήρια Συμβόλαια

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.9.2016 το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α 4 με την οποία διευκρινίζει ότι:

- οι ασφαλιστικές εταιρείες, των οποίων η κύρια δραστηριότητα συνδέεται με τις ασφάλειες, έχουν τη δυνατότητα να λάβουν προσωρινή εξαιρεση από την εφαρμογή του Δ.Π.Χ.Α 9 και
- όλες οι εταιρείες που εκδίδουν ασφαλιστήρια συμβόλαια και υιοθετούν το Δ.Π.Χ.Α 9 έχουν τη δυνατότητα να παρουσιάζουν τις μεταβολές στην εύλογη αξία επιλέξιμων χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού στα λοιπά συνολικά έσοδα που καταχωρούνται απευθείας στην καθαρή θέση και όχι στα αποτελέσματα.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 10 «Ενοποιημένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις» και του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 28 «Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες»:** Συναλλαγή πώλησης ή εισφοράς μεταξύ του επενδυτή και της συγγενούς εταιρείας ή κοινοπραξίας

Ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής: Δεν έχει ακόμα καθοριστεί

Την 11.9.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποιήσεις στα Δ.Π.Χ.Α 10 και Δ.Λ.Π. 28 με σκοπό να αποσαφηνίσει το λογιστικό χειρισμό μίας συναλλαγής πώλησης ή εισφοράς στοιχείων του ενεργητικού της μητρικής εταιρείας σε συγγενή ή κοινοπραξία της και το αντίστροφο. Ειδικότερα, το Δ.Π.Χ.Α 10 τροποποιήθηκε έτσι ώστε να καθίσταται σαφές ότι, σε περίπτωση που ως αποτέλεσμα μίας συναλλαγής με μία συγγενή ή κοινοπραξία, μία εταιρεία χάσει τον έλεγχο επί θυγατρικής της, η οποία δεν συνιστά «επιχείρηση» βάσει του Δ.Π.Χ.Α 3, θα αναγνωρίσει στα αποτελέσματά της μόνο εκείνο το μέρος του κέρδους ή της ζημίας που σχετίζεται με το ποσοστό συμμετοχής των τρίτων στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Το υπόλοιπο μέρος του

κέρδους της συναλλαγής θα απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στη συγγενή ή στην κοινοπραξία. Επιπρόσθετα, εάν ο επενδυτής διατηρεί ποσοστό συμμετοχής στην πρώην θυγατρική, έτσι ώστε αυτή να θεωρείται πλέον συγγενής ή κοινοπραξία, το κέρδος ή η ζημία από την εκ νέου αποτίμηση της συμμετοχής αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα μόνο στο βαθμό που αφορά το ποσοστό συμμετοχής των άλλων επενδυτών. Το υπόλοιπο ποσό του κέρδους απαλείφεται με το λογιστικό υπόλοιπο της συμμετοχής στην πρώην θυγατρική.

Αντίστοιχα, στο Δ.Λ.Π. 28 έγιναν προσθήκες για να αποσαφηνιστεί ότι η μερική αναγνώριση κέρδους ή ζημίας στα αποτελέσματα του επενδυτή θα λαμβάνει χώρα μόνο εάν τα πωληθέντα στοιχεία στη συγγενή ή στην κοινοπραξία δεν πληρούν τον ορισμό της «επιχείρησης». Σε αντίθετη περίπτωση θα αναγνωρίζεται το συνολικό κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα του επενδυτή.

Την 17.12.2015 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων κατήργησε την ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ανωτέρω τροποποίησης που είχε αρχικά προσδιορίσει. Η νέα ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής θα προσδιοριστεί σε μεταγενέστερη ημερομηνία από το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφού λάβει υπόψη του τα αποτελέσματα του έργου που εκπονεί για τη λογιστική της μεθόδου της καθαρής θέσης.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 14:** «Αναβαλλόμενοι λογαριασμοί υπό καθεστώς ρύθμισης»

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2016.

Την 30.1.2014, το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το Δ.Π.Χ.Α 14. Το νέο πρότυπο πραγματεύεται το λογιστικό χειρισμό και τις γνωστοποιήσεις που απαιτούνται για τους αναβαλλόμενους λογαριασμούς υπό καθεστώς ρύθμισης, η τήρηση και αναγνώριση των οποίων προβλέπεται από τις τοπικές νομοθεσίες όταν μία εταιρεία παρέχει προϊόντα ή υπηρεσίες των οποίων η τιμή ρυθμίζεται από κάποιον κανονιστικό φορέα. Το πρότυπο έχει εφαρμογή κατά την πρώτη υιοθέτηση των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και μόνο για τις οντότητες που διενεργούν δραστηριότητες που ρυθμίζονται από κάποιο φορέα και που σύμφωνα με τα προηγούμενα λογιστικά πρότυπα αναγνώριζαν τους εν λόγω λογαριασμούς στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις. Το Δ.Π.Χ.Α 14 παρέχει, κατ' εξαίρεση, στις οντότητες αυτές τη δυνατότητα να κεφαλαιοποιούν αντί να εξοδοποιούν τα σχετικά κονδύλια.

Το ανωτέρω πρότυπο δεν έχει εφαρμογή στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Προτύπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 15** «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες»: Διευκρινίσεις στο Δ.Π.Χ.Α 15 Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 12.4.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Π.Χ.Α 15 με την οποία διευκρίνισε κυρίως τα ακόλουθα:

- πότε ένα υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία είναι διακριτό από λοιπές υποσχέσεις σε μία σύμβαση γεγονός που λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση για το αν το υπεσχημένο αγαθό ή υπηρεσία συνιστά υποχρέωση απόδοσης,
- με ποιο τρόπο πρακτικά να αξιολογείται αν η φύση της υπόσχεσης της εταιρείας συνιστά παροχή των υπεσχημένων αγαθών ή υπηρεσιών (η εταιρεία αποτελεί δηλαδή τον εντολέα) ή διευθέτηση ώστε τρίτο μέρος να παρέχει τα εν λόγω αγαθά και υπηρεσίες (η εταιρεία αποτελεί δηλαδή τον εντολοδόχο),
- ποιος παράγοντας καθορίζει αν η εταιρεία αναγνωρίζει το έσοδο διαχρονικά ή σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή στις περιπτώσεις των αδειών χρήσης επί πνευματικής περιουσίας.

Τέλος, με την τροποποίηση προστέθηκαν δύο πρακτικές λύσεις για τη μετάβαση στο Δ.Π.Χ.Α 15 όσον αφορά στις ολοκληρωμένες συμβάσεις στις οποίες εφαρμόζεται πλήρης αναδρομική εφαρμογή και όσον αφορά στις μεταβολές στις συμβάσεις κατά τη μετάβαση.

Η Εταιρεία εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 16: «Μισθώσεις»**

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2019.

Την 13.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το πρότυπο Δ.Π.Χ.Α 16 «Μισθώσεις» το οποίο αντικαθιστά:

- το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις»,
- τη Διερμηνεία 4 «Προσδιορισμός του αν μία συμφωνία εμπεριέχει μίσθωση»,
- τη Διερμηνεία 15 «Λειτουργικές μισθώσεις – Κίνητρα» και
- τη Διερμηνεία 27 «Εκτίμηση της ουσίας των συναλλαγών που εμπεριέχουν το νομικό τύπο μίας μίσθωσης»

Το νέο πρότυπο διαφοροποιεί σημαντικά τη λογιστική των μισθώσεων για τους μισθωτές ενώ στην ουσία διατηρεί τις υφιστάμενες απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 17 για τους εκμισθωτές. Ειδικότερα, βάσει των νέων απαιτήσεων, καταργείται για τους μισθωτές η διάκριση των μισθώσεων σε λειτουργικές και χρηματοδοτικές. Οι μισθωτές θα πρέπει πλέον, για κάθε σύμβαση μισθώσεως που υπερβαίνει τους 12 μήνες, να αναγνωρίζουν στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης τους το δικαίωμα χρήσης του μισθωμένου στοιχείου καθώς και την αντίστοιχη υποχρέωση καταβολής των μισθωμάτων. Ο ανωτέρω χειρισμός δεν απαιτείται όταν η αξία του στοιχείου χαρακτηρίζεται ως πολύ χαμηλή.

Η Εταιρεία εξετάζει την επίπτωση που θα επιφέρει η υιοθέτηση του Δ.Π.Χ.Α 16 στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 7 «Κατάσταση Ταμειακών Ροών»:**
Πρωτοβουλία γνωστοποιήσεων

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017.

Την 29.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 7 βάσει της οποίας μία εταιρεία καλείται να παρέχει γνωστοποιήσεις οι οποίες βοηθούν τους χρήστες των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων να αξιολογήσουν τις μεταβολές εκείνων των υποχρεώσεων των οποίων οι ταμειακές ροές ταξινομούνται στις χρηματοδοτικές δραστηριότητες στην κατάσταση ταμειακών ροών. Οι μεταβολές που θα πρέπει να γνωστοποιούνται, οι οποίες δεν είναι απαραίτητο να είναι ταμειακές, περιλαμβάνουν:

- τις μεταβολές από ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων,
- τις μεταβολές που απορρέουν από την απόκτηση ή απώλεια ελέγχου θυγατρικών ή άλλων εταιριών,
- τις μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές,
- τις μεταβολές της εύλογης αξίας και
- λοιπές μεταβολές.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 12 «Φόροι Εισοδήματος»:**
Αναγνώριση αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για μη πραγματοποιηθείσες ζημίες

Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017.

Την 19.1.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 12 με την οποία αποσαφήνισε τα ακόλουθα:

- Οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες χρεωστικών μέσων, τα οποία αποτιμώνται για λογιστικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και για φορολογικούς σκοπούς στο κόστος, δύνανται να οδηγήσουν σε

εκπεστές προσωρινές διαφορές ανεξάρτητα με το αν ο κάτοχός τους πρόκειται να ανακτήσει την αξία των στοιχείων μέσω της πώλησης ή της χρήσης τους.

- Η ανακτησιμότητα μίας αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε συνδυασμό με τις λοιπές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Στην περίπτωση, ωστόσο, που ο φορολογικός νόμος περιορίζει το συμψηφισμό συγκεκριμένων φορολογικών ζημιών με συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος, οι σχετικές εκπεστές προσωρινές διαφορές θα πρέπει να εξετάζονται μόνο σε συνδυασμό με άλλες εκπεστές προσωρινές διαφορές της ίδιας κατηγορίας.
- Κατά τον έλεγχο ανακτησιμότητας των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων, συγκρίνονται οι εκπεστές φορολογικές διαφορές με τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιπτώσεις φόρου που προέρχονται από την αντιστροφή αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Οι εκτιμήσεις για τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δύνανται να περιλαμβάνουν την ανάκτηση κάποιων στοιχείων ενεργητικού σε αξία μεγαλύτερη από τη λογιστική τους, υπό την προϋπόθεση ότι δύναται να αποδειχθεί ότι κάτι τέτοιο είναι πιθανό να επιτευχθεί.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 40 «Επενδύσεις σε ακίνητα»:**
Αναταξινομήσεις από ή στην κατηγορία των επενδυτικών ακινήτων
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε τροποποίηση στο Δ.Λ.Π. 40 με την οποία διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα θα αναταξινομήσει ένα περιουσιακό στοιχείο στην ή από την κατηγορία επενδυτικών ακινήτων όταν και μόνο όταν μπορεί να αποδειχθεί η αλλαγή στη χρήση. Αλλαγή στη χρήση υφίσταται όταν το περιουσιακό στοιχείο έχει τα κριτήρια ή πάψει να έχει τα κριτήρια που ορίζουν τι είναι επένδυση σε ακίνητα. Μια αλλαγή στην πρόθεση της διοίκησης για τη χρήση του περιουσιακού στοιχείου, από μόνη της, δεν είναι αρκετή για να αποδείξει αλλαγή στη χρήση. Επίσης, τα παραδείγματα στον κατάλογο των περιπτώσεων που αποδεικνύουν την αλλαγή στη χρήση επεκτάθηκαν για να συμπεριλαμβάνουν περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή και όχι μόνο ολοκληρωμένα ακίνητα.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Βελτιώσεις Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – κύκλος 2014-2016**
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2017 και 1.1.2018.

Στο πλαίσιο του προγράμματος των ετήσιων βελτιώσεων των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, το Συμβούλιο εξέδωσε, την 8.12.2016, μη επείγουσες αλλά απαραίτητες τροποποιήσεις σε επιμέρους πρότυπα.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση των εν λόγω τροποποιήσεων στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

- **Διερμηνεία 22 «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και προκαταβολές»**
Ισχύει για χρήσεις με έναρξη από 1.1.2018.

Την 8.12.2016 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε την Διερμηνεία 22. Η Διερμηνεία πραγματεύεται τις συναλλαγές σε ξένο νόμισμα όταν μία εταιρεία αναγνωρίζει ένα μη νομισματικό στοιχείο του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων που προκύπτει από την είσπραξη ή πληρωμή προκαταβολής πριν η εταιρεία να αναγνωρίσει το σχετικό στοιχείο του ενεργητικού, το έξοδο ή το έσοδο. Η Διερμηνεία διευκρίνισε πως ως ημερομηνία της συναλλαγής, προκειμένου να

καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία που θα χρησιμοποιηθεί κατά την αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου, του εσόδου ή του εξόδου, πρέπει να θεωρηθεί η ημερομηνία αρχικής αναγνώρισης του μη νομισματικού στοιχείου του ενεργητικού ή των υποχρεώσεων (δηλαδή της προκαταβολής). Επίσης, στην περίπτωση που υφίστανται πολλαπλές προκαταβολές, θα πρέπει να ορίζεται διακριτή ημερομηνία συναλλαγής για κάθε πληρωμή ή είσπραξη.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω Διερμηνείας στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

Η Εταιρεία εξετάζει τις επιπτώσεις που θα έχει η υιοθέτηση της ανωτέρω τροποποίησης στις Χρηματοοικονομικές της Καταστάσεις.

μ) Αναμορφώσεις

Σημειώνεται ότι για σκοπούς ορθότερης απεικόνισης και συγκρισιμότητας έγινε διαχωρισμός του κονδυλίου της προηγούμενης χρήσης «Προμηθευτές και λοιπές Υποχρεώσεις» σε δύο επιμέρους κονδύλια «Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις» και «Λοιπές Προβλέψεις».

Δ. Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

1. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία

	Διαμορφώσεις κτιρίων	Έπιπλα και Τεχνικός Εξοπλισμός	Σύνολο
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	878.074	2.330.139	3.208.213
Προσθήκες	-	132.936	132.936
Διαγραφές	(159.860)	(1.123.664)	(1.283.524)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	718.214	1.339.411	2.057.625
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2015	366.585	2.104.245	2.470.830
Αποσβέσεις	28.850	48.956	77.805
Διαγραφές	(159.860)	(1.123.664)	(1.283.524)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2015	235.575	1.029.537	1.265.111
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2015	482.639	309.874	792.514
Κόστος κτήσης			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	718.214	1.339.411	2.057.625
Προσθήκες	38.658	205.381	244.039
Διαγραφές	-	(81.309)	(81.309)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	756.871	1.463.484	2.220.355
Σωρευμένες αποσβέσεις			
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2016	235.575	1.029.536	1.265.111
Αποσβέσεις	35.733	65.424	101.158
Διαγραφές	-	(81.309)	(81.309)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2016	271.308	1.013.652	1.284.960
Αναπόσβεστη αξία στις 31 Δεκεμβρίου 2016	485.563	449.832	935.395

Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων.

2. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Ο αναβαλλόμενος φόρος Εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών με την χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύσουν κατά την ημερομηνία ανάκτησης ή διακανονισμού τους. Για τον υπολογισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας χρησιμοποιήθηκε ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει για το 2016 δηλαδή 29%, σύμφωνα με τον Ν.4374/16.7.2015(ΦΕΚ Α' 80/16.07.2015).

Τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31 Δεκεμβρίου 2016.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται για όλες τις προσωρινές διαφορές στον βαθμό που είναι πιθανόν να υπάρξουν μελλοντικά φορολογικά κέρδη με τα οποία θα συμψηφιστούν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και μειώνονται κατά την έκταση στην οποία δεν είναι πλέον προφανές ότι η σχετική μελλοντική φορολογική ελάφρυνση θα εξασφαλισθεί.

Οι αναγνωριζόμενες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις προκύπτουν από προσωρινές διαφορές και κατανέμονται ως ακολούθως:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

	Απαιτήσεις/ (Υποχρεώσεις)	
	31/12/2016	31/12/2015
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	137.205	146.169
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	75.486	61.493
Πρόβλεψη για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	184.737	184.737
Δεδουλευμένα έξοδα/ κόστη	749.721	224.358
Συνολικές Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις	1.147.148	616.757

	1 Ιανουαρίου 2015	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Λοιπά Συνολικά Έσοδα	31 Δεκεμβρίου 2015
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	120.509	38.487	(12.827)	146.169
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	52.098	9.395	-	61.493
Πρόβλεψη για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	234.085	(49.348)	-	184.737
Δεδουλευμένα έξοδα/ κόστη	89.550	134.808	-	224.358
Λοιπά	14.951	(14.950)	-	-
Συνολικές φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	511.193	118.392	(12.827)	616.757

	1 Ιανουαρίου 2016	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	Λοιπά Συνολικά Έσοδα	31 Δεκεμβρίου 2016
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	146.169	13.445	(22.408)	137.205
Πρόβλεψη απαξίωσης αποθεμάτων	61.493	13.992	-	75.486
Πρόβλεψη για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	184.737	-	-	184.737
Δεδουλευμένα έξοδα/κόστη	224.358	525.363	-	749.721
Συνολικές φορολογικές απαιτήσεις / (υποχρεώσεις)	616.757	552.800	(22.408)	1.147.148

3. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

	31/12/2016	31/12/2015
Δοθείσες εγγυήσεις	81.944	93.320
Σύνολο	81.944	93.320

Οι ανωτέρω εγγυήσεις αφορούν κυρίως δοσμένες εγγυήσεις σε εκμισθωτές για τα κεντρικά γραφεία της Εταιρείας καθώς και για τις αποθήκες στη Μάνδρα Αττικής που νοικιάζει. Επιπλέον, ένα μικρότερο μέρος των ανωτέρω εγγυήσεων αφορά προκαταβολές προς τη Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού για την ηλεκτροδότηση των προαναφερθέντων ακινήτων.

4. Αποθέματα

	31/12/2016	31/12/2015
Εμπορεύματα	343.996	302.119
Προκαταβολές για αγορές εμπορευμάτων	-	4.398
Εργασίες σε εξέλιξη	143.839	260.243
Μείον: Πρόβλεψη για πεπαλαιωμένα και βραδύως κινούμενα αποθέματα	(260.295)	(212.045)
Σύνολο	227.540	354.715

Τα εμπορεύματα της Εταιρείας αφορούν στο μεγαλύτερο μέρος τους ανταλλακτικά μηχανών εσωτερικής καύσης πλοίων. Η πρόβλεψη απομείωσης σχηματίζεται βάσει της παλαιότητας των αποθεμάτων, καθώς η τιμή πώλησης μειώνεται για παλαιότερα εμπορεύματα.

Επί των αποθεμάτων δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη ή άλλου είδους δεσμεύσεις.

Η πρόβλεψη απαξίωσης των αποθεμάτων καταχωρείται εξ ολοκλήρου στο κόστος πωληθέντων.

5. Πελάτες και λοιπές απαιτήσεις

	Σημ.	31/12/2016	31/12/2015
Απαιτήσεις από πελάτες και προκ/λες προμηθευτών		7.955.771	9.236.722
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες εταιρείες	18	1.291.308	1.737.090
Λοιπές απαιτήσεις		9.741	18.437
Έξοδα επόμενων χρήσεων		9.673	8.449
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων		(448.142)	(526.820)
Σύνολο		8.818.351	10.473.878

Δεν υπάρχουν εγγυήσεις /εξασφαλίσεις επί των ανωτέρω απαιτήσεων.

Η κίνηση της πρόβλεψης για την απομείωση των απαιτήσεων αναλύεται ως ακολούθως:

	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	526.820	710.529
Πρόσθετη πρόβλεψη	87.102	-
Αντιστροφή απομείωσης	(165.779)	(37.323)
Διαγραφές απαιτήσεων	-	(146.386)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	448.142	526.820

Η εκτίμηση της πρόβλεψης απομείωσης απαιτήσεων βασίζεται σε κατάσταση ενηλικίωσης απαιτήσεων καθώς και στις προοπτικές είσπραξης αυτών, λαμβάνοντας υπόψη, ένδικα ή άλλα μέσα. Οι εύλογες αξίες των απαιτήσεων, είναι άτοκες και βραχυπρόθεσμες, και συμπίπτουν, περίπου, με τις λογιστικές αξίες.

Για την έκθεση της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο γίνεται αναφορά στη σημείωση 20.

6. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

	31/12/2016	31/12/2015
Τραπεζικές καταθέσεις	3.836.143	3.326.025
Σύνολο	3.836.143	3.326.025

Οι τραπεζικές καταθέσεις της Εταιρείας αποτελούνται από λογαριασμούς όψεως σε τράπεζες εσωτερικού, ποσού Ευρώ 2.044.481 και τράπεζα εκτός Ελληνικής επικράτειας, ποσού Ευρώ 1.791.662. Όλοι οι τραπεζικοί λογαριασμοί είναι σε Ευρώ.

Η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο ρευστότητας και στον πιστωτικό κίνδυνο αναλύονται στη σημείωση 20.

7. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 58.690, διαιρούμενο σε 1.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 58,69 έκαστη.

8. Αποθεματικά

Σύμφωνα με την Ελληνική εταιρική νομοθεσία, οι ανώνυμες εταιρείες έχουν υποχρέωση να σχηματίζουν τακτικό αποθεματικό ύψους τουλάχιστον 5% επί των ετησίων καθαρών κερδών τους, όπως προκύπτουν από τα λογιστικά τους βιβλία, έως ότου φθάσει στο ένα τρίτο του μετοχικού

κεφαλαίου. Το Τακτικό Αποθεματικό δεν επιτρέπεται να διανεμηθεί κατά τη διάρκεια της Εταιρείας και μπορεί μόνο να καλύψει πιθανές ζημιές, εάν προκύψουν.

9. Παροχές σε εργαζόμενους λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η πρόβλεψη για αποζημίωση του προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία απεικονίζεται στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19 και βασίζεται σε ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη που αφορά την Εταιρεία.

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, η Εταιρεία έχει την υποχρέωση κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, να αποζημιώσει τους υπαλλήλους της όταν συνταξιοδοτούνται. Η σχετική νομοθεσία καθορίζει το εφ' άπαξ ποσό της αποζημίωσης που δικαιούνται να λάβουν οι υπάλληλοι κατά τη συνταξιοδότησή τους, που συνήθως εξαρτάται από κάποιους παράγοντες, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και οι αποδοχές τους. Η οφειλόμενη αποζημίωση σε περίπτωση συνταξιοδότησης, ισούται με το 40% του ποσού που θα καταβαλλόταν σε περίπτωση απόλυσης άνευ αιτίας. Αυτή η υποχρέωση αποτελεί υποχρέωση καθορισμένων παροχών.

Η κίνηση του προγράμματος καθορισμένων παροχών αναλύεται ως εξής:

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έχει ως ακολούθως:

	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	504.031	510.735
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	37.621	29.916
Χρεωστικοί τόκοι	9.778	7.610
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(14.809)	-
Κέρδη-Ζημιές απο διακανονισμούς	13.770	-
Αναλογιστικά κέρδη - χρηματοοικονομικές υποθέσεις	(39.354)	(3.412)
Αναλογιστικά κέρδη - εμπειρία	(37.916)	(40.818)
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	473.122	504.031

Η κίνηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης έχει ως ακολούθως:

	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	504.031	510.735
Σύνολο καταχωρημένης δαπάνης στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	61.169	37.526
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(14.809)	-
Σύνολο αναλογιστικών ζημιών/(κερδών) καταχωρημένων απευθείας στα Ίδια Κεφάλαια	(77.270)	(44.230)
Υπόλοιπο λήξης περιόδου	473.122	504.031

Τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στη Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος αναλύονται ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	37.621	29.916
Καθαροί τόκοι	9.778	7.610
Κέρδη-Ζημιές απο διακανονισμούς	13.770	-
61.169	37.526	

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα Λοιπά Συνολικά Έσοδα είναι:

	31/12/2016	31/12/2015
Αναλογιστικά κέρδη – χρηματοοικονομικές υποθέσεις	(32.354)	(3.412)
Αναλογιστικά κέρδη – εμπειρία	(37.916)	(40.818)
	(77.270)	(44.230)

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων είναι οι εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Προεξοφλήμενο επιτόκιο	1,50%	1,94%
Πληθωρισμός	1,80%	2,00%
Μηνιαία αύξηση μισθού	2,00%	3,00%
Μέσος όρος εναπομένουσας μελλοντικής εργασιακής ζωής	25,94	18,59

Σύμφωνα με ανάλυση ευαισθησίας της αναλογιστικής μελέτης της Εταιρείας, ως προς το προεξοφλήμενο επιτόκιο και την μεταβολή των μισθών, παρατίθενται τα παρακάτω:

Σε περίπτωση που το προεξοφλήμενο επιτόκιο αυξανόταν κατά 0,5%, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα μειωνόταν κατά 7%.

Σε περίπτωση που ο μισθός αυξανόταν κατά 0,5%, τότε η υποχρέωση καθορισμένων παροχών θα αυξανόταν κατά 7%.

10. Προβλέψεις

	31/12/2016	31/12/2015
Προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις	637.023	637.023
Σύνολο	637.023	637.023

Οι προβλέψεις για εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αφορούν αγωγές που πραγματοποιήθηκαν το 2012, 2013 και 2014 από πρώην εργαζομένους της Εταιρείας. Ειδικότερα, οι πρώην εργαζόμενοι διεκδικούν την εφαρμογή της σύμβασης της ναυπηγοεπισκευαστικής ζώνης και ζητούν αποζημίωση για τη μη αναγνώριση της εργασιακής τους σχέσης από τον εργοδότη κατά τη διάρκεια εργασίας τους στον τομέα των ναυπηγοεπισκευών. Σημειώνεται ότι μέσα στο 2014 εξοφλήθηκε το μεγαλύτερο μέρος των εν λόγω αγωγών. Η Διοίκηση της Εταιρείας, στηριζόμενη σε εκτίμηση του νομικού της συμβουλίου και ιστορικών στοιχείων, εκτιμά το ύψος της επιβράβευσης που θα προκύψει από τις παραπάνω αγωγές.

11. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις και λοιπές προβλέψεις

Οι προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής:

	Σημ.	31/12/2016	31/12/2015
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμ.εταιρείες	18	3.457.243	2.281.029
Προμηθευτές		249.906	734.237
Λοιπές υποχρεώσεις		130.850	175.490
Ασφαλιστικοί οργανισμοί		265.479	256.157
Λοιπές φορολογικές υποχρεώσεις		25.942	142.242
Δεδουλευμένα έξοδα		28.427	7.680
Σύνολο		4.157.847	3.596.835

Οι Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις αφορούν άτοκες και βραχυχρόνιες υποχρεώσεις.

Οι Λοιπές Φορολογικές Υποχρεώσεις αφορούν υποχρεώσεις για ΦΠΑ, φόρο αμοιβών εργολάβων, φόρο μισθωτών υπηρεσιών, φόρο αμοιβών Δ.Σ. καθώς και χαρτόσημο πληρωτέο.

Οι Λοιπές Υποχρεώσεις Ευρώ 130.850 (2015: Ευρω 175.490) αφορούν δουλευμένη πρόσθετη αμοιβή (μπόνους) υπαλλήλων:

Η έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο ρευστότητας σχετικά με τους προμηθευτές και τις λοιπές υποχρεώσεις αναλύεται στη σημείωση 20.

Η κίνηση των Λοιπών Προβλέψεων αφορά δεδουλευμένες υποχρεώσεις σε πελάτες και αναλύεται ως ακολούθως:

(Ποσά σε Ευρώ)	31/12/2016	31/12/2015
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	858.401	207.424
Πρόσθετη πρόβλεψη	1.595.993	650.977
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	2.454.394	858.401

Η Εταιρεία έχει συνάψει συμφωνητικά, πενταετούς διάρκειας, με πελάτες, σύμφωνα με τα οποία, θα παρέχει σε συνεχή βάση, είτε υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης μηχανών πλοίων (ΜΑ συμφωνητικά) είτε τεχνική υποστήριξη που αφορά κύρια τον προγραμματισμό, παρακολούθηση και συντονισμό των εργασιών επισκευής και συντήρησης μηχανών του πλοίου (ΤΜΑ συμφωνητικά). Η χρονική πραγματοποίηση των υπηρεσιών δεν είναι καθορισμένη, μπορεί να περιλαμβάνουν έκτακτες εργασίες λόγω βλάβης και απώτερο σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν την συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία των μηχανών. Για τις αναφερθείσες υπηρεσίες η Εταιρεία χρεώνει τον πελάτη ένα σταθερό ποσό σε μηνιαία βάση. Η Εταιρεία, για σκοπούς ορθής λογιστικής απεικόνισης, και σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 18 αναγνωρίζει τα έσοδα σύμφωνα με την ευθεία μέθοδο (straight line basis), αφού βάση επιμέτρησης αυτών είναι το χρονικό διάστημα παροχής των αναφερθέντων υπηρεσιών σε συνεχή βάση.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρέωση εξόδων συντήρησης έτσι ώστε, στο τέλος του έτους, το ετήσιο περιθώριο κέρδους του συμφωνητικού με τον εκάστοτε πελάτη, να ισούται με το περιθώριο κέρδους, που αναμένεται να πραγματοποιηθεί, όταν ολοκληρωθεί η σύμβαση επισκευής και συντήρησης μηχανών των πλοίων. Το ύψος της αναφερθείσας υποχρέωσης, κατά το τέλος της χρήσης, απεικονίζεται στον λογαριασμό Δουλευμένες Υποχρεώσεις σε Πελάτες και είναι αυξημένο διότι έγινε αναπροσαρμογή του εκτιμώμενου, στην ολοκλήρωση της σύμβασης περιθωρίου κέρδους λόγω εκτάκτων μη προγραμματισμένων επισκευών.

12. Υποχρέωση φόρου εισοδήματος

	31/12/2016	31/12/2015
Φόρος εισοδήματος	2.129.694	1.990.483
Προκαταβολή φόρου εισοδήματος	(1.990.058)	(386.348)
Σύνολο	130.636	1.604.135

13. Πωλήσεις

	Σημ.	31/12/2016	31/12/2015
Παροχή υπηρεσιών		16.198.813	16.024.498
Πωλήσεις εμπορευμάτων		7.030.345	6.472.589
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες του Ομίλου	18	5.702.669	5.339.618
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες εκτός του Ομίλου		206.885	317.135
Σύνολο		29.138.712	28.153.840

Τα έσοδα από Παροχή Υπηρεσιών αφορούν κυρίως σε υπηρεσίες συντήρησης ή επισκευής πλοίων.

Τα έσοδα από Πωλήσεις Εμπορευμάτων αφορούν κυρίως πωλήσεις ανταλλακτικών, οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη συντήρηση ή επισκευή των πλοίων των πελατών της Εταιρείας.

Τα Έσοδα από Προμήθειες από Εταιρείες του Ομίλου αφορούν προμήθειες που λαμβάνει η Εταιρεία από εταιρείες του Ομίλου για την προώθηση και πώληση προϊόντων του Ομίλου σε πελάτες της Εταιρείας. Η προμήθεια ανέρχεται περίπου στο 16% της αξίας πώλησης προϊόντων του Ομίλου σε πελάτες της Εταιρείας.

Τα Έσοδα από Προμήθειες από Εταιρείες εκτός Ομίλου αφορούν προμήθειες για προώθηση και πώληση προϊόντων εταιρειών εκτός ομίλου σε πελάτες της Εταιρείας.

Η παρακάτω ανάλυση παρουσιάζει τις πωλήσεις σε εξωτερικού και εσωτερικού για τις χρήσεις 2016 και 2015:

31/12/2016	Εξωτερικού	Εσωτερικού	Σύνολο
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες εκτός του Ομίλου	206.885	-	206.885
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες εντός του Ομίλου	5.640.945	61.724	5.702.669
Παροχή υπηρεσιών	9.859.369	6.339.443	16.198.813
Πωλήσεις εμπορευμάτων	1.381.806	5.648.539	7.030.345
Σύνολο	17.089.005	12.049.707	29.138.712

31/12/2015	Εξωτερικού	Εσωτερικού	Σύνολο
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες εκτός του Ομίλου	317.135	-	317.135
Έσοδα από προμήθειες από εταιρείες εντός του Ομίλου	5.339.618	-	5.339.618
Παροχή υπηρεσιών	10.715.777	5.308.721	16.024.497
Πωλήσεις εμπορευμάτων	4.155.776	2.316.814	6.472.589
Σύνολο	20.528.306	7.625.534	28.153.840

14. Κόστος Πωληθέντων, Έξοδα Διοίκησης και Διάθεσης

Οι λογαριασμοί εξόδων έχουν μεριστεί στο κόστος πωληθέντων και στα έξοδα διοίκησης και διάθεσης ως εξής:

	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης & διάθεσης	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης & διάθεσης
	31/12/2016	31/12/2016	31/12/2015	31/12/2015
Παροχές σε εργαζομένους	(3.602.396)	(1.732.072)	(2.562.839)	(1.701.020)
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	(6.265.995)	(851.697)	(7.044.324)	(979.241)
Παροχές τρίτων	(332.330)	(247.470)	(277.178)	(218,486)
Φόροι - τέλη	(35.994)	(48.871)	(62.092)	(11.880)
Διάφορα έξοδα	(292,031)	(203.685)	(245.496)	(195.189)
Αποσβέσεις	(5)	(101.153)	(13.062)	(64.742)
Λοιπές Προβλέψεις	(1.778.292)	(18.938)	(8.541)	(37.936)
Σύνολο	(12.307.041)	(3.203.886)	(10.213.531)	(3.208.494)

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης αναλύονται ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Έξοδα διοίκησης	(1.894.705)	(1.658.046)
Έξοδα διάθεσης	(1.309.181)	(1.550.448)
Σύνολο	(3.203.886)	(3.208.494)

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Απόθεμα αρχής	302.119	302.262
Αγορές αποθεμάτων χρήσης	8.456.564	8.277.591
Ιδιόχρηση αποθεμάτων	(30.287)	(6.718)
Απόθεμα τέλους	(343.996)	(302.119)
Κόστος πωληθέντων αποθεμάτων	8.384.400	8.271.016
Μερισμός εξόδων	12.307.041	10.213.531
Σύνολο	20.691.441	18.484.547

15. Λοιπά έσοδα

	31/12/2016	31/12/2015
Αντιστροφή απομείωσης απαιτήσεων	78.678	37.323
Λοιπά έσοδα	6.652	11.416
Σύνολο	85.330	48.739

16. Λοιπά έξοδα

	31/12/2016	31/12/2015
Συναλλαγματικές διαφορές	(32.459)	(5.541)
Φορολογικά πρόστιμα	(13.860)	(8.389)
Σύνολο	(46.319)	(13.930)

17. Φόρος εισοδήματος

	31/12/2016	31/12/2015
Τρέχων φόρος εισοδήματος		
Τρέχων φόρος	2.129.694)	(1.990.484)
Φόρος προηγούμενης χρήσης	(11.870)	(98.341)
Σύνολο τρέχοντος φόρου	(2.141.564)	(2.088.825)
Αναβαλλόμενος φόρος κέρδος (ζημιά)	552.800	118.392
Σύνολο	(1.588.764)	(1.970.433)

Σύμφωνα με την Ελληνική φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις εταιρείες στην Ελλάδα είναι 29% και είναι σε ισχύ για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016. Με τον ίδιο Νόμο απαιτείται πληρωμή προκαταβολής ποσοστού 100% στο ποσοστό του πληρωτέου φόρου εισοδήματος, η οποία συμψηφίζεται με το φόρο της επόμενης χρήσης. Οι δηλώσεις φόρου εισοδήματος κατατίθενται σε ετήσια βάση, αλλά τα κέρδη ή οι ζημιές που δηλώνονται για φορολογικούς σκοπούς παραμένουν προσωρινά, έως ότου οι φορολογικές αρχές ή ο τακτικός ελεγκτής, βάσει των προβλεπόμενων στο άρθρο 82 παρ, 5 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος και το άρθρο 65^A του Ν.4174/2013, εξετάσουν τις φορολογικές δηλώσεις και τα βιβλία του φορολογούμενου, στιγμή κατά την οποία θα εκκαθαριστούν και οι σχετικές φορολογικές υποχρεώσεις.

Σχετικά με τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τις χρήσεις 2011 έως και 2013, σύμφωνα με το άρθρο 82§5 του Ν. 2238/94 και για τις χρήσεις 2014 έως και 2015 σύμφωνα με το άρθρο 65A του Ν.4174/2013, εκδόθηκε από τον νόμιμο ελεγκτή Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη ως προς την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων σε φορολογικά αντικείμενα που ορίζει ο νόμος. Για την τρέχουσα χρήση 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης από τον νόμιμο ελεγκτή για την οποία η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν θα προκύψουν ευρήματα που μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

Τα κύρια στοιχεία του εξόδου/(οφέλους) που αναλύουν την συμφωνία του τρέχοντος φόρου κατά την ημερομηνία αναφοράς είναι τα εξής:

Συμφωνία πραγματικού φορολογικού συντελεστή	31/12/2016	31/12/2015
Κέρδη (ζημιές) χρήσεως προ φόρων	5.270.618	6.472.439
Φόρος εισοδήματος βάσει του εγχώριου φορολογικού συντελεστή 29%	(1.528.479)	(1.877.007)
Επίπτωση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	-	58.984
Μη εκπιπτόμενα έξοδα (μόνιμες διαφορές)	(48.415)	(49.508)
Φόρος προηγούμενης χρήσης	(11.870)	(98.341)
Λοιπά	-	(4.561)
Συνολικός φόρος εισοδήματος(τρέχων και αναβαλλόμενος)στα αποτελέσματα	(1.588.764)	(1.970.433)

Ο σταθμισμένος μέσος φορολογικός συντελεστής για την χρήση 31 Δεκεμβρίου 2016 είναι 30.1% (Χρήση 2015: 30.4%)

18. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ως συνδεδεμένα μέρη της Εταιρείας θεωρούνται οι εταιρείες του Ομίλου που παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες καθώς επίσης και τα μέλη της Διοίκησης.

Η Εταιρεία αγοράζει ανταλλακτικά και λοιπό εξοπλισμό από τις συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου τα οποία πωλεί σε πελάτες της στην ελληνική αγορά. Επίσης, η Εταιρεία λαμβάνει υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης από τις εταιρείες του Ομίλου, για πελάτες της. Τέλος, Η Εταιρεία λαμβάνει προμήθειες από εταιρείες του Ομίλου για την προώθηση προϊόντων τους σε πελάτες της.

Οι συναλλαγές προς και από συνδεδεμένες εταιρείες γίνονται με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Το κύριο μέρος των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων προς τις συνδεδεμένες εταιρείες σχετίζονται με τις προαναφερθείσες συναλλαγές. Η Εταιρεία έχει επίσης υπόλοιπα με εταιρείες του Ομίλου που προκύπτουν από τις διοικητικές και συναφείς υπηρεσίες που παρέχονται.

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με τα μέλη της Διοίκησης έχουν ως εξής:

	31/12/2016	31/12/2015
Αμοιβές ΔΣ και ανώτατων διευθυντικών στελεχών	173.998	187.804
Σύνολο	173.998	187.804

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Απαιτήσεις από συνδεδεμένες εταιρείες	31/12/2016	31/12/2015
Wartsila Cyprus Ltd.	-	700
Wartsila Finland Oy	260.290	230.927
Wärtsilä Services Switzerland	977.274	1.460.660
Wartsila Lyngsoe M	413	-
Wartsila Japan Ltd	38.293	-
Wartsila Korea Ltd	5.000	-
Wartsila Enpa dis Ticaret A.S	1.000	-
Quantipats B.V.	9.038	44.803
Σύνολο	1.291.308	1.737.090
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες εταιρείες	31/12/2016	31/12/2015
Wärtsilä LLC	-	126.006
Wartsila Services Switzerland	19.195	90.173
Wartsila Deutschland GmbH	46.456	4.128
Wartsila Danmark A/S	66.909	40.219
Wartsila BLRT Estonia Ou	-	4.678
Wartsila Iberica S.A.	105.311	144.422
Wartsila Finland Oy	368.195	547.901
Wartsila UK Ltd.	-	92.794
Wartsila China Ltd.	160.486	234.249
Wartsila Italia S.p.A.	2.392	25.093
Wartsila Japan Ltd.	-	12.962
Wartsila Korea Ltd.	347.717	105.822
Wartsila Marine and Power Serv	593	-
Wartsila Netherlands B.V.	17.755	76.994
Wartsila Norway AS	348.626	41.413
Wartsila Polska Sp. z o.o	6.200	-
Quantiparts B.V.	17.910	-

Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες εταιρείες	31/12/2016	31/12/2015
Wartsila Ships Repairing & Mai	54.513	-
Wartsila Sweden AB	38.824	100.190
Wartsila Singapore Pte. Ltd.	60.938	535.413
Wartsila Enpa dis Ticaret A.S.	35.897	8.800
Wartsila South Africa (Pty) Lt	52.159	5.341
Wartsila Services Switzerland	1.695.919	-
Wärtsilä Valmarine AS	6.360	-
Repropel, Soc. Rep. Helices, L	-	21.403
Wärtsilä Australia Pty Ltd.	1.313	6.199
Wärtsilä Propulsion (Wuxi) Co.	3.576	34.402
Wärtsilä Services (Shanghai) C	-	9.908
Wartsila India Private LTD.	-	5.268
Wärtsilä North America Inc.	-	7.251
Σύνολο	3.457.243	2.281.029

Οι συναλλαγές της Εταιρείας με θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρείες έχουν ως εξής:

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2016	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2015
		Wärtsilä LLC	497.633
		Wartsila Argentina S.A.	598
Wartsila Australia Pty Ltd	29.633	Wartsila Australia Pty Ltd	6.199
Wartsila Brasil Ltda	27.655	Wartsila Brasil Ltda	11.001
Wartsila Services Switzerland	115.515	Wartsila Services Switzerland	269.716
		Wartsila Chile Ltda.	8.891
Wartsila Shanghai Services Lim	2.651	Wartsila Shanghai Services Lim	93.663
		Wartsila Cyprus Limited	12.175
Wartsila Deutschland GmbH	191.139	Wartsila Deutschland GmbH	51.988
		Wartsila Serck Como GmbH	1.221
Wartsila Danmark A/S	112.979	Wartsila Danmark A/S	110.367
Wartsila BLRT Estonia Ou	4.292	Wartsila BLRT Estonia Ou	52.537
Wartsila Iberica S.A.	185.265	Wartsila Iberica S.A.	297.657
Wartsila Corporation	764.820	Wartsila Corporation	641.240
Wartsila Finland Oy	1.098.602	Wartsila Finland Oy	1.213.477
Wartsila France S.A.S.	3.974	Wartsila France S.A.S.	(2.776)

Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2016	Αγορές αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2015
Wartsila UK Ltd.	218.082	Wartsila UK Ltd.	197.664
Wartsila China Ltd.	366.385	Wartsila China Ltd.	641.145
Wartsila Hungary Kft.	93.530	Wartsila Hungary Kft.	17.994
Wartsila Hungary Kft. Budaors	27.609	Wartsila Hungary Kft. Budaors	11.478
Wartsila Italia S.p.A.	81.746	Wartsila Italia S.p.A.	71.904
Wartsila Japan Ltd.	12.345	Wartsila Japan Ltd.	41.828
Wartsila Korea Ltd.	1.267.055	Wartsila Korea Ltd.	728.618
Wartsila Marine and Power Serv	593	Wartsila Lanka (Pvt) Ltd.	1.023
Wartsila Netherlands B.V.	367.234	Wartsila Marine and Power Serv	386.521
Wartsila Norway AS	503.566	Wartsila Netherlands B.V.	534.027
Wartsila Polska Sp. z o.o	48.734	Wartsila Norway AS	(35.000)
Wartsila Sweden AB	282.444	Wartsila Panama Services, S.A.	
Wartsila Singapore Pte. Ltd.	753.331	Wartsila Polska Sp. z o.o	21.159
Wartsila Enpa dis Ticaret A.S.	43.639	Wartsila Sweden AB	233.578
Wartsila North America Inc.	63.295	Wartsila Singapore Pte. Ltd.	937.878
Wartsila South Africa (Pty) Lt	59.669	Wartsila West Africa S.A.	120.000
Wartsila Services Switzerland	6.448.593	Wartsila Enpa dis Ticaret A.S.	22.743
Repropel, Soc. Rep. Helices, L	25.104	Wartsila North America Inc.	114.024
Wartsila Propulsion (Wuxi) Co.	3.576	Wartsila South Africa (Pty) Lt	25.933
Quantiparts B.V.	55.538	Wartsila Services Switzerland	5.327.863
Wartsila Ships Repairing & Mai	301.389	Repropel, Soc. Rep. Helices, Lda	136.094
Wärtsilä JOVYATLAS	1.907	Wärtsilä Propulsion (Wuxi) Co.	36.312
EUROATLAS G	588	Cedervall Zhangjiagang Marine	5.409
Wartsila Sam Electronics GmbH	7.841	Wartsila India Private LTD.	8.494
Wartsila Lyngsoe Marine A/S	11.919	Quantiparts B.V.	14.196
Wartsila de Mexico S.A. de C.V	5.485	Wärtsilä Defense, Inc.	(16.197)
Wartsila Power Contracting Co.	6.360		
Wärtsilä Valmarine AS			
Σύνολο	13.594.083	Σύνολο	12.850.273

Πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών	31/12/2016	31/12/2015
Wartsila Switzerland Ltd	-	1.724
Wartsila Services Switzerland	3.058	
PT. Wartsila Indonesia	-	-
Wartsila Canada Inc.	-	-
Wartsila Cyprus Limited	621.160	10.000
Wartsila Danmark A/S	83.217	
Wartsila Defense, Inc.	-	-
Wartsila Enpa dis Ticaret A.S.	1.000	-
Wartsila Finland Oy	153.544	358.234
Wartsila France S.A.S.	5.174	-
Wartsila Japan Ltd.	-	8.442
Wartsila Korea Ltd.	5.000	-
Wartsila North America Inc.	-	-
Wärtsilä LLC	-	(9.866)
Wartsila Netherlands B.V.	7.258	1.539
Wärtsilä Italia S.p.A.	18.956	13.032
Wärtsilä Defense, Inc.	-	(4.976)
Wärtsilä Corporation	-	209
Σύνολο	898.367	378.338
Έσοδα από Προμήθειες	31/12/2016	31/12/2015
Wartsila Finland Oy	607.853	156.000
Wartsila Japan Ltd.	473.462	803.098
Wartsila Netherlands B.V.	3.816	44.803
Wartsila Services Switzerland	4.381.393	4.295.324
Wartsila Ships Repairing & Mai	83.977	-
Quantiparts B.V.	90.713	-
Σύνολο	5.641.214	5.299.225

19. Δεσμεύσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεσμεύσεις από μισθώσεις

Στις 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία είχε διάφορες μη άκυρώσιμες συμφωνίες λειτουργικής μίσθωσης που αφορούν την ενοικίαση κτιρίων και οχημάτων.

Τα ελάχιστα μελλοντικά πληρωτέα μισθώματα λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως ακολούθως:

Έτος	Ενοίκια κτιρίων	Ενοίκια οχημάτων	Σύνολο λειτουργικών μισθώσεων
Έως ένα έτος	215.277	31.419	246.696
Ένα έως πέντε έτη	446.568	56.979	503.547
Πάνω από πέντε έτη	-	-	-
Σύνολο ελάχιστων δεσμεύσεων ενοικίων	661.845	88.398	750.243

Τα συνολικά έξοδα λειτουργικών μισθώσεων στις 31 Δεκεμβρίου 2016 ανέρχονταν σε Ευρώ 265 307 (2015: Ευρώ 228 163) και συμπεριλαμβάνονται στα κονδύλια «Έξοδα διοίκησης» και «έξοδα διάθεσης».

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η Εταιρεία έχει λάβει εγγυητικές επιστολές από την Τράπεζα Eurobank ώστε να συμμετέχει σε διαγωνισμούς και να αναλαμβάνει έργα. Στις 31 Δεκεμβρίου 2016 η Εταιρεία έχει λάβει 27 εγγυητικές επιστολές καλής εκτέλεσης συνολικού ονομαστικού ποσού Ευρώ 141.050 (2015: Ευρώ 296.772). Επίσης, έχει 5 εγγυητικές επιστολές καλής λειτουργίας ποσού Ευρώ 173.264 (2015: Ευρώ 6 976) καθώς και 5 επιστολές για συμμετοχή σε έργα συνολικού ποσού Ευρώ 17.350 (2015: Ευρώ 50.102).

Πέραν των προαναφερθέντων δεν υπάρχει κάποια άλλη ενδεχόμενη υποχρέωση της Εταιρείας.

20. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου και χρηματοοικονομικά μέσα

Η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στους ακόλουθους κινδύνους από τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων:

- πιστωτικός κίνδυνος
- κίνδυνος ρευστότητας
- κίνδυνος αγοράς
- λειτουργικός κίνδυνος
- κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα
- συναλλαγματικός κίνδυνος
- κίνδυνος επιτοκίου
- διαχείριση κεφαλαίου

Αυτή η σημείωση παρουσιάζει τις πληροφορίες για την έκθεση της Εταιρείας σε κάθε έναν από τους ανωτέρω κινδύνους, τους στόχους της, τις πολιτικές και τις διαδικασίες για τη μέτρηση και διαχείριση του κινδύνου και τη διαχείριση του κεφαλαίου της. Περαιτέρω ποσοτικές γνωστοποιήσεις περιλαμβάνονται καθ' όλη την έκταση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει τη γενική ευθύνη για την καθιέρωση και την εποπτεία του πλαισίου για τη διαχείριση του κινδύνου της Εταιρείας. Η διαχείριση του χρηματοοικονομικού κινδύνου έχει ως στόχο τον περιορισμό των προαναφερθέντων κινδύνων από τη συνεχή λειτουργία και τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου της Εταιρείας έχουν συσταθεί για τον εντοπισμό και την ανάλυση των κινδύνων που αντιμετωπίζει η Εταιρεία ώστε να καθορισθούν τα κατάλληλα όρια κινδύνων και οι διαδικασίες ελέγχου επί αυτών, καθώς και για την παρακολούθηση των κινδύνων και την τήρηση των ορίων. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου και τα συστήματα εξετάζονται τακτικά για να αντικατοπτρίζουν τις μεταβολές στις συνθήκες της αγοράς και στις δραστηριότητες της Εταιρείας. Η Εταιρεία, μέσω της εκπαίδευσης και των προτύπων διοίκησης, στοχεύει στο να αναπτύξει ένα πειθαρχημένο και εποικοδομητικό περιβάλλον ελέγχου, στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι να καταλαβαίνουν τους ρόλους και τις υποχρεώσεις τους και στο οποίο η ανάληψη των κινδύνων και των σχετικών αντίμετρων που μειώνουν τους κινδύνους να ορίζεται σαφώς.

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος οικονομικών απωλειών για την Εταιρεία, εάν ένας πελάτης ή ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος, σε συναλλαγή με χρηματοοικονομικό μέσο, αποτύχει να εκπληρώσει τις συμβατικές υποχρεώσεις του. Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει κυρίως από απαιτήσεις της Εταιρείας από τους πελάτες. Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων Ενεργητικού αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο.

Η μέγιστη έκθεση στον πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

	Σημ.	31/12/2016	31/12/2015
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	3	81.944	93.320
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από τρίτους	5	7.507.629	8.709.902
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις από συνδεδεμένες	5	1.291.308	1.737.090
Λοιπές απαιτήσεις	5	9.741	18.437
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	6	3.836.143	3.326.025
Σύνολο		12.726.765	13.884.774

Απαιτήσεις από πελάτες

Η έκθεση της Εταιρείας στον πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά κάθε πελάτη.

Η παλαιότητα των απαιτήσεων από πελάτες και η σχετική πρόβλεψη για ζημίες απομείωσης κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων ήταν η ακόλουθη:

31/12/2016	Απαιτήσεις από πελάτες	Προβλέψεις απομείωσης	Σύνολο
Μη ληξιπρόθεσμο	3.832.572	-	3.832.572
Ληξιπρόθεσμο 0 - 30 μέρες	1.430.714	-	1.430.714
Ληξιπρόθεσμο 30 - 90 μέρες	1.257.222	-	1.257.222
Ληξιπρόθεσμο 90 - 180 μέρες	568.858	-	568.858
Ληξιπρόθεσμο 180 - 360 μέρες	313.044	-	313.044
Ληξιπρόθεσμο πέραν των 360 ημερών	448.142	(448.142)	0
	7.850.551	(448.142)	7.402.410
Χρεωστικά υπόλοιπα προμηθευτών	105.219	-	105.219
Σύνολο	7.955.771	(448.142)	7.507.629

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών

Η Εταιρεία κατέχει χρηματικά διαθέσιμα και ισοδύναμα αυτών Ευρώ 3.836.143 (31 Δεκεμβρίου 2015: Ευρώ 3.326.025), που αντιπροσωπεύουν τη μέγιστη έκθεση της Εταιρείας στον κίνδυνο αυτών των περιουσιακών στοιχείων. Η Εταιρεία διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος των διαθεσίμων της σε τράπεζα του εξωτερικού εκτός Ελληνικής επικράτειας υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας με αποτέλεσμα να μην επηρεάζεται από την αστάθεια στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα μετά την επιβολή περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος ότι η Εταιρεία θα αντιμετωπίσει δυσκολίες στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που συνδέονται με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της, οι οποίες διακανονίζονται με την παράδοση μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου. Η προσέγγιση της Εταιρείας στη διαχείριση της ρευστότητας είναι να εξασφαλίσει, κατά το μέγιστο δυνατό, ότι θα έχει πάντα την επαρκή ρευστότητα για να τακτοποιεί τις ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της υπό κανονικές και μη συνθήκες, χωρίς να υποστεί μη αποδεκτές απώλειες ή κίνδυνο ζημίας της φήμης της. Η Εταιρεία παρακολουθεί τον κίνδυνο έλλειψης κεφαλαίων χρησιμοποιώντας τις πρακτικές προγραμματισμού ρευστότητας. Αυτές οι πρακτικές εξετάζουν την ωριμότητα τόσο των περιουσιακών στοιχείων (π.χ. λογαριασμοί εισπρακτέοι, λοιπά περιουσιακά στοιχεία) όσο και των υποχρεώσεων και των προβλεπόμενων λειτουργικών ταμειακών ροών. Ο στόχος της Εταιρείας είναι να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ της συνέχισης της χρηματοδότησης και της ευελιξίας.

Η αστάθεια της εσωτερικής αγοράς από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων δεν έχει και δεν αναμένεται να δημιουργήσει προβλήματα στην ομαλή λειτουργία της Εταιρείας καθώς η Εταιρεία διατηρεί ένα μεγάλο μέρος των διαθεσίμων της (47% των συνολικών ταμειακών διαθεσίμων) σε τράπεζα του εξωτερικού εκτός Ελληνικής επικράτειας. Επίσης το μεγαλύτερο μέρος των συναλλαγών προς το εξωτερικό είναι με εταιρείες που ανήκουν στο ίδιο όμιλο καθώς η Εταιρεία αγοράζει το σύνολο των εμπορευμάτων της από συνδεδεμένες εταιρείες και τα μεταπωλεί στην Ελληνική αγορά (σημείωση 18).

Η Εταιρεία παρακολουθεί στενά τη ρευστότητά της για να εξασφαλίσει τη δυνατότητα κάλυψης των υποχρεώσεών της.

Οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, που περιλαμβάνουν κυρίως τους Προμηθευτές και Λοιπές Υποχρεώσεις (σημείωση 11), καθώς και τις Υποχρεώσεις από Φόρους Τέλη (σημείωση 12) είναι λιγότερο του ενός έτους.

Κίνδυνος αγοράς

Κίνδυνος αγοράς είναι ο κίνδυνος από τις μεταβολές στις τιμές αγοράς, όπως οι τιμές συναλλάγματος, τα επιτόκια και οι τιμές των μετοχών να έχουν επιπτώσεις στην κερδοφορία της Εταιρείας ή την αξία των χρηματοοικονομικών της μέσων. Ο στόχος της διαχείρισης του κινδύνου αγοράς είναι να ρυθμίσει και να ελέγξει την έκθεση στον κίνδυνο αγοράς στα πλαίσια αποδεκτών παραμέτρων, βελτιστοποιώντας την απόδοση με την οποία η Εταιρεία διενεργεί αυτές τις συναλλαγές εντός των τιθέμενων κατευθυντηρίων από το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος άμεσης ή έμμεσης ζημίας που προκύπτει από πολλά αίτια, που σχετίζονται με τις διαδικασίες της Εταιρείας, το προσωπικό της, την τεχνολογία και τις υποδομές, καθώς και από εξωτερικούς παράγοντες (πλην του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου αγοράς και του κινδύνου ρευστότητας) όπως αυτές προκύπτουν από τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τα γενικώς αποδεκτά πρότυπα εταιρικής συμπεριφοράς. Λειτουργικοί κίνδυνοι προκύπτουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

Σκοπός της Εταιρείας είναι η διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, έτσι ώστε να εξισορροπήσει την αποφυγή των οικονομικών ζημιών και την προσβολή της φήμης της Εταιρείας με παράλληλες συνέργειες κόστους και τον περιορισμό των διαδικασιών ελέγχου που περιορίζουν την πρωτοβουλία και τη δημιουργικότητα.

Η πρωταρχική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ελέγχων για την αντιμετώπιση του λειτουργικού κινδύνου έχει ανατεθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο. Η ευθύνη αυτή υποστηρίζεται από την ανάπτυξη γενικών εταιρικών προτύπων για τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου.

Η συμμόρφωση με τα πρότυπα της Εταιρείας εξασφαλίζεται μέσω της ενεργού συμμετοχής των βασικών μετόχων στη διοίκηση και στις καθημερινές δραστηριότητες της Εταιρείας.

Κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος στην Ελλάδα

Ο κίνδυνος μακροοικονομικού και επιχειρησιακού περιβάλλοντος είναι ο κίνδυνος που προκύπτει από εξωγενείς παράγοντες του κοινωνικοοικονομικού κυρίως περιβάλλοντος οι οποίοι ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την ζήτηση των προϊόντων και κατ' επέκταση τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας. Οι εξελίξεις κατά την διάρκεια του 2016 και οι συζητήσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο σχετικά με την επανεξέταση των όρων του προγράμματος χρηματοδότησης της Ελλάδας, διατηρούν το μακροοικονομικό και χρηματοοικονομικό περιβάλλον στη χώρα ευμετάβλητο. Λαμβάνοντας όμως υπ' όψη την φύση των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, καθώς και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της Εταιρείας, η οποία διατηρεί δυνατή χρηματοοικονομική θέση, τυχόν αρνητικές εξελίξεις στην ελληνική οικονομία δεν αναμένεται να επηρεάσουν σημαντικά την ομαλή λειτουργία της. Παρ' όλα αυτά, η Εταιρεία παρακολουθεί με προσοχή τις εξελίξεις στην εγχώρια αγορά και εφαρμόζει έγκαιρα διορθωτικές κινήσεις όπου αυτό απαιτείται, προκειμένου να μειώσει τον κίνδυνο αυτό.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό συναλλαγματικό κίνδυνο καθώς σχεδόν όλες οι πωλήσεις και οι αγορές διενεργούνται σε Ευρώ, το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα της Εταιρείας. Ως εκ τούτου, η Εταιρεία εκτίθεται σε περιορισμένο συναλλαγματικό κίνδυνο δεδομένης της ύπαρξης αναντιστοιχίας μεταξύ των νομισμάτων στα οποία οι πωλήσεις και οι αγορές πραγματοποιούνται, το ύψος το οποίο δεν είναι σημαντικό. Τα νομίσματα στα οποία πραγματοποιούνται αυτές οι

συναλλαγές αναφέρονται κυρίως σε Δολάριο Σιγκαπούρης, Δολάριο Ηνωμένων Πολιτειών, Κορώνα Σουηδίας, Φράγκο Ελβετίας και Στερλίνα Αγγλίας.

Η διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου πραγματοποιείται σε κεντρικό επίπεδο από τον Όμιλο Wartsila. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο η Εταιρεία υποβάλλει σε τριμηνιαία βάση αναφορά προς την μητρική για τις ανοιχτές συναλλαγματικές θέσεις (μη τιμολογημένες πωλήσεις και αγορές, απαιτήσεις από πελάτες και υποχρεώσεις προς προμηθευτές, τραπεζικά διαθέσιμα και βραχυπρόθεσμες επενδύσεις). Ο Όμιλος παρακολουθεί τις ανοιχτές συναλλαγματικές θέσεις της Εταιρείας και όταν ξεπεραστεί ένα προκαθορισμένο (αποδεκτό) όριο προχωράει σε αντιστάθμιση κινδύνου με την χρήση προϊόντων αντιστάθμισης συναλλαγματικού κινδύνου.

Κίνδυνος επιτοκίου

Η Εταιρεία δεν εκτίθεται σε σημαντικό κίνδυνο επιτοκίου καθώς δεν έχει δανειακές υποχρεώσεις.

Εύλογες αξίες

Διάφορες λογιστικές πολιτικές και γνωστοποιήσεις της Εταιρείας απαιτούν τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας για τα χρηματοοικονομικά και μη χρηματοοικονομικά στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού. Οι εύλογες αξίες έχουν καθοριστεί για λόγους αποτίμησης ή/και γνωστοποίησης, βασισμένες στις παρακάτω μεθόδους. Όπου χρειάζεται, συμπληρωματικές πληροφορίες για τις υποθέσεις που έγιναν στον καθορισμό της εύλογης αξίας γνωστοποιούνται στις σημειώσεις που αφορούν τα συγκεκριμένα στοιχεία του Ενεργητικού και του Παθητικού.

Απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις

Η εύλογη αξία των απαιτήσεων υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών προεξοφλημένων με το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις χωρίς συγκεκριμένο επιτόκιο αποτιμώνται στο ποσό τιμολογίου, εφόσον η επίπτωση της προεξόφλησης είναι ασήμαντη. Η εύλογη αξία καθορίζεται κατά την αρχική αναγνώριση και για σκοπούς γνωστοποιήσεων κατά την ημερομηνία αναφοράς.

Μη παράγωγες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Η εύλογη αξία που προσδιορίζεται για λόγους γνωστοποίησης, υπολογίζεται βάσει της παρούσας αξίας των μελλοντικών ταμειακών εκροών κεφαλαίου και τόκων προεξοφλημένων με το επιτόκιο αγοράς κατά την ημερομηνία σύνταξης των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, ισούνται με τα ποσά που εμφανίζονται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης.

Ιεράρχηση εύλογων αξιών

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016, η Εταιρεία δεν κατείχε χρηματοοικονομικά μέσα που να αποτιμώνται στην εύλογη αξία.

Διαχείριση κεφαλαίου

Ο στόχος της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση του κεφαλαίου, είναι να διασφαλίσει τη δυνατότητα να συνεχίσει τη δραστηριότητά της με σκοπό την παροχή αποδόσεων στους μετόχους και οφέλη στους άλλους ενδιαφερόμενους και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή δομή ώστε να μειώσει το κόστος κεφαλαίου. Η Εταιρεία παρακολουθεί μηνιαία τις δραστηριότητές που παράγονται από τις λειτουργίες της, ώστε να ανταποκρίνεται στις κεφαλαιουχικές της ανάγκες.

Κατά την διάρκεια της χρήσης, η Εταιρεία πραγματοποίησε διανομή μερισμάτων Ευρώ 500.000 μετά από απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

21. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της χρήσης 2016 που θα πραγματοποιηθεί την 10 Ιουνίου 2017 την διανομή μερίσματος Ευρώ 5.840.000.

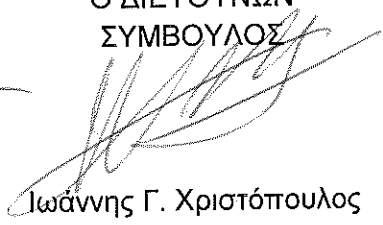
Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία της Χρηματοοικονομικής Θέσης που θα πρέπει να αναφερθούν.

Μοσχάτο, 26 Απριλίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ Δ.Σ.

BEGUE SERGE του
GILBERT
Αρ. Διαβ. 14CT35185

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ιωάννης Γ. Χριστόπουλος
ΑΔΤ ΑΙ086072

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ζαχολίτη Κ. Γεωργία
Α.Δ.Τ Χ149342

VI. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

KPMG Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ
Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Ελλάδα
Τηλέφωνο: +30 210 60 62 100
Φαξ: +30 210 60 62 111

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή

Προς τους Μετόχους της
BARTSILA ELLAS MHXANES ESΩTERIKΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση επί των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της BARTSILA ELLAS MHXANES ESΩTERIKΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η «Εταιρεία») που αποτελούνται από την Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2016, τις Καταστάσεις Συνολικού Εισοδήματος, Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων και Ταμειακών Ροών της χρήσης που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλείδες, που η Διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση χρηματοοικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα της Ελεγκτικής. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και να διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλείδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλείδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη

Για τις φορολογικές υποχρεώσεις της Εταιρείας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016 βρίσκεται σε εξέλιξη η εργασία διασφάλισης φορολογικής συμμόρφωσης από τον νόμιμο ελεγκτή, βάσει των διατάξεων του άρθρου 65Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας του Νόμου 4174/2013. Η Εταιρεία δεν έχει προβεί σε εκτίμηση των πρόσθετων φόρων και των προσαυξήσεων που πιθανόν να προκύψουν για τη χρήση αυτή και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη για τον σκοπό αυτό.

Γνώμη με Επιφύλαξη

Κατά τη γνώμη μας, εκτός από τις πιθανές επιπτώσεις του θέματος που μνημονεύεται στην παράγραφο «Βάση για Γνώμη με Επιφύλαξη», οι συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις απεικονίζουν ακριβοδίκαια την οικονομική θέση της ΒΑΡΤΣΙΛΑ ΕΛΛΑΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2016 και τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του Κ. Ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2016.

- β) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την ΒΑΡΤΣΙΛΑ ΕΛΛΑΣ ΜΗΧΑΝΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΚΑΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου.

Αθήνα, 12 Μαΐου 2017

ΚΡΜΓ Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ

ΑΜ ΣΟΕΛ 114

Ευαγγελία Καρατσόρη, Ορκωτή Ελέγκτρια Λογίστρια
ΑΜ ΣΟΕΛ 21181